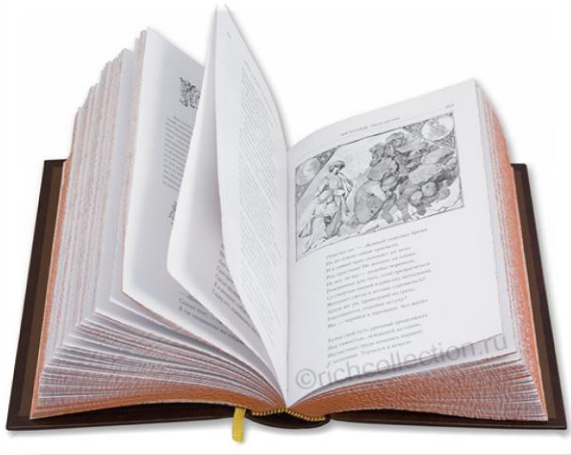

Централізована бібліотечна система
Деснянського району м. Києва
Центральна районна бібліотека ім. П. А. Загребельного

Літературними стежками

Найвідоміші письменники Західної та Північної Європи (19-21 ст.)

(за загальносистемним проектом ЦБС
«*Читаючи, подорожуй світом!*» -
до Міжнародного року сталого розвитку туризму)

Бібліографічний нарис

Київ - 2017

Передмова

Бібліографічний нарис «Літературними стежками. Найвідоміші письменники Західної та Північної Європи (19-21 ст.)» створено в рамках загальносистемного проекту ЦБС «*Читаючи, подорожуй світом!*» - до Міжнародного року сталого розвитку туризму.

У європейській літературі є безліч письменників, творчість яких вважається найвищим злетом національної культури. Вони залишили нам воістину багатогранну спадщину – свої твори.

Мета видання – ознайомлення з творами відомих письменників, які об'єднані за хронологічною та географічною ознаками.

Дана інформація про лауреатів Нобелівської премії в галузі літератури 21 століття, а також письменників-ювілярів 2017 року, які проживають на цих територіях.

Матеріал в бібліографічному нарисі розташований за рубриками. Прізвища письменників подано за алфавітом. В межах рубрик бібліографічний опис джерел згруповано за алфавітом прізвищ авторів та назв творів.

Посібник складено на основі літератури, яка є у фондах бібліотек Деснянської ЦБС.

Нарис має зміст та довідковий апарат, до якого входять: покажчик авторів та назв творів, покажчик географічних назв.

Джерела подані за період з 1956 по 2017 рік.

Відбір матеріалу закінчено в лютому 2017 року.

Видання розраховане на широке коло читачів, бібліотечних працівників, викладачів, студентів, школярів та всіх, кого цікавить європейська культура.

Укладач: Рибалка Л. Ю.

Відповідальний за випуск та редактор: Баранова Н. А.

Телефон для довідок: 546 45 49
<http://www.desnabib.kiev.ua>

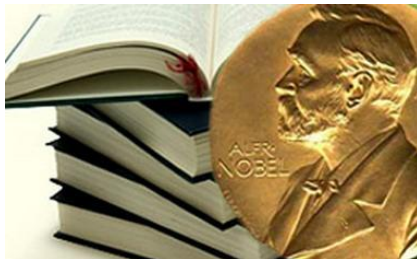
Зміст

Передмова	2
Письменники Західної та Північної Європи – лауреати Нобелівської премії в галузі літератури 21 століття	5
Гао Сінцзянь (1940 -)	6
Відьядхар Сураджпрасад Найпол (1932 -)	7
Ельфріде Єлінек (1946 -)	8
Гарольд Пінтер (1930-2008)	9
Доріс Мей Лессінг (1919-2013).....	10
Письменники Західної та Північної Європи - ювіляри 2017 року	12
Гессе Герман	12
Голсуорсі Джон	14
Джойс Джеймс	16
Керрол Льюїс	18
Колінз Жаклін Джил	20
Ліндгрєн Астрід Анна Емілія	21
Метерлінк Моріс	24
Толкін Джон Роналд Руел	26
Письменники Західної та Північної Європи 19-20 століття	28
Андерсен Ганс Крістіан	28

Байрон Джордж Нел Гордон	30
Бальзак Оноре де	32
Бернс Роберт	34
Гейне Християн Іоганн Генріх	36
Гюго Віктор-Марі	38
Діккенс Чарлз	40
Дюма Александр (батько)	42
Золя Еміль	45
Кафка Франц	46
Манн Пауль Томас	48
Пруст Валентен Луї Жорж Ежен Марсель	49
Ремарк Еріх Марія	51
Рільке Райнер Марія	53
Сент-Екзюпері Антуан де	55
Стендаль Фредерік	57
Теккерей Вільям Мейкпіс	59
Флобер Гюстав	60
Цвейг Стефан	62
Шоу Джордж Бернард	64
Показчик авторів та назв творів	66
Показчик географічних назв	72

Письменники Західної та Північної Європи – лауреати Нобелівської премії в галузі літератури 21 століття

«...Нобелівська премія з літератури — одна з п'яти премій, започаткованих у 1895 Альфредом Нобелем, що присуджується щорічно за видатний внесок у розвиток світової літератури. Лауреат премії визначається

щороку в жовтні Комітетом з присудження Нобелівської премії з літератури, що складається з 5 осіб — членів Шведської академії. Нагородження лауреата Премії з літератури відбувається разом з лауреатами в інших галузях в річницю смерті Альфреда Нобеля 10 грудня кожного року у Стокгольмі. Кожному лауреату вручається медаль, диплом та грошова винагорода...». (Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії).

1. **Гао Сінцзянь (2000)** Франція
2. **Відьядхар Сураджпрасад Найпол (2001)** Велика Британія
3. **Ельфріде Єлінек (2004)** Австрія
4. **Гарольд Пінтер (2005)** Велика Британія
5. **Доріс Лессінг (2007)** елика Британія
6. **Жан-Марі Гюстав Ле Клезіо (2008)** Франція
7. **Герта Мюллер (2009)** Німеччина
8. **Томас Транстремер (2011)** Швеція
9. **Патрік Модіано (2014)** Франція

Гао Сінцзянь (1940 -)

2000 рік - „За творчу універсальну дію, яка відкрила нові шляхи для китайського роману та драми”.

Гао Сінцзянь — китайський і французький прозаїк, романіст, драматург та критик, лауреат Нобелівської премії з літератури за 2000 р. Народився 4 січня 1940 р. в Ганьчжоу (Китай). Став громадянином Франції у 1997 року. Проживає в Парижі. Драми Гао відрізняються своєрідністю і авангардизмом, не притаманним традиційній китайській культурі. У Китаї цінність його творів не визнавалася, та й місцевої цензури він не витримував. Є піонером китайської абсурдною драми і вплинув на сучасний китайський театр. Відомі п'єси «Сигнал тривоги» (1982) та «Автобусна зупинка» (1983) поставлені під впливом європейської театральної моделі, «Дика людина» (1985) та «Протилежний беріг» (1986) відкрито критикували державне правління. Роман «Гора духів» (1989) був наведений шведським Нобелівським комітетом, як "один з цих сингулярних літературних творів, що, здається, неможливо порівняти ні з чим, окрім самих себе”.

*****

Гао Сінцзянь [Текст] : лауреат Нобелівської премії з літератури 2000 р. // Під знаком Нобеля : лауреати Нобелівської премії з літератури 1901-2006 / Л. Є. Шкляр, А. Г. Шпиталь. - Київ : Грамота, 2006. - 504 с. : іл.

Шарговська, Олена. Гао Сінцзянь, китайський мандрівник-космополіт, який пише лише для себе [Текст] : Нобелівський лауреат з літератури -2000 // Дніпро. - 2010. - № 1. - С. 140-142 : фото.

Відьядхар Сураджджпрасад Найпол (1932 -)

2001 рік – «...за те, що об'єднав проникливу розповідь і контроль в роботах, які заставляють нас бачити присутність присічених історій».

Відьядхар Сураджджпрасад Найпол — англомовний письменник індуського походження, лауреат Нобелівської премії з літератури за 2001 р. Народився 18 серпня 1932 року в місті Порт-оф-Спейн, на острові Тринідад в родині, що походила з півночі Індії. Закінчив Оксфордський університет (Англія, 1953). Вже студентом виступив як літературний критик і пробував писати прозу. Виступав з відкритою критикою ісламу. Твори В. Найпола увійшли до шкільних програм з літератури в багатьох країнах третього світу. Взагалі тему творчості В. Найпола можна визначити як дослідження проблем постколоніального суспільства, аналіз проблем людини «зайвого класу», найяскравіше це проілюстровано в романі «**Напівжиття**» (2001) та сатиричній повісті «**Прапор над островом**» (1967). Критиці мусульманського проникнення в неарабські країни, такі як Індонезія, Іран, Малайзія та Пакистан, присвячені книги «**Між віруючими**» (1981) та «**За межами віри**» (1998).

*****

Шарговська, Олена. Відьяхард Найпол: нащадок індійського браміна [Текст] : [Нобелівський лауреат з літератури 2001 року] // Дніпро. - 2009. - № 11. - С. 153-155 : фото.

Шкляр, Л. Є. Під знаком Нобеля [Текст] : лауреати Нобелівської премії з літератури 1901-2006 / Л. Є. Шкляр, А. Г. Шпиталь. - Київ : Грамота, 2006. - 504 с. : іл.

Ельфріде Єлінек (1946 -)

2004 рік - «...музичний потік голосів і контрголосів в романах і п'єсах».

Ельфріде Єлінек — австрійська романістка, драматург, поет і літературний критик, лауреат **Нобелівської премії з літератури за 2004 рік**, лауреат премії Гайнріха Бьолля (Кельн, 1986), премії Георга Бюхнера (1998), премії Генріха Гейне (2002), чеської премії Франца Кафки (2004). Народилася 20 жовтня 1946 року у Мюрццушлаг (Штирія, Австрія). Почала писати вірші у ранньому віці. У ранніх творах піднімається тема спроб Австрії придушити в собі своє націонал-соціалістичне минуле («**Міський театр**», «**Піаністка**», 1983). Роман «**Хтивість**» (1989) моментально потрапив в списки бестселерів і написаний під впливом зрослих суперечок феміністок на тему порнографії. У своїх пізніх творах фокусується на соціальній критиці і критиці Австрії зокрема за нездатність подолати своє нацистське минуле («**Діти мертвих**», 1997). Саме в цей період творчості до письменниці приходять **всесвітнє визнання і слава**.

*****

Єлінек, Е. Коханки [Текст] : роман / Е. Єлінек ; пер. з нім. І. В. Андрущенко. - Харків : Фоліо, 2012. - 224 с. - (Карта світу). - Лауреат Нобелівської премії з літератури 2004.

*****

Цедрак, Як. Вісім фактів із життя Ельфріди Єлінек [Текст] : [стаття] // Дніпро. - 2014. - № 6. - С. 118-122.

Шведська Академія вибирає австрійку Ельфріду Єлінек
[Текст] : [лауреат Нобелівської премії з літератури] // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2010. - № 2. - С. 33 : фото.

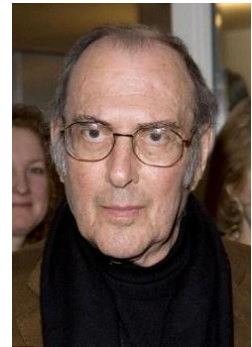
Штейнбук, Фелікс. Мазох - Єлінек [Текст] : тілесно-міметична топологія кореляту сексуальності, або літературно-збочена колізія складності простоти // Слово і час. - 2013. - № 3. - С. 64-71. - Бібліогр.: с. 71-72.

Велика Британія

Гарольд Пінтер (1930-2008)

2005 рік - «У своїх п'єсах відкриває прірву, що лежить під суєтою повсякденності, і вторгається в катівні гноблення».

Гарольд Пінтер - англійський драматург, поет, режисер, актор, громадський діяч, кавалер ордена Британської імперії, кавалер Ордена Кавалерів Честі, Ордена Почесного легіону, лауреат Нобелівської премії з літератури за 2005 р. Один з найвпливовіших британських драматургів свого часу. Народився 10 жовтня 1930 р. в Лондоні. Критики назвали ранні п'єси Пінтера «комедіями загрози»: в замкнених приміщеннях його герої поступово знімали з себе лушпиння пересічних життів і виявляли бездонні колодязі агресії, страху, провини. У першій половині 60-х написав всі чи не найвідоміші свої драми: «Колекція» (1962), «Коханці» (1963), «Повернення додому» (1965), «Зрада» (1978). Літературна кар'єра Пінтера тривала понад 50 років і включила в себе 29 п'єс, 27 сценаріїв, велику кількість скетчів,

радіо- і телестановок, віршів, один роман, розповіді, есе, мовлення, письма, фарси.

*****

Пинтер, Гарольд. Суета сует [Текст] : пьеса / Пинтер Гарольд, ; пер. с англ. и послесл. Галины Коваленко // Иностранная литература. - 2013. - № 3. - С. 182-196 : фото.

*****

Шкляр, Л. Є. Під знаком Нобеля [Текст] : лауреати Нобелівської премії з літератури 1901-2006 / Л. Є. Шкляр, А. Г. Шпиталь. - Київ : Грамота, 2006. - 504 с. : іл.

Велика Британія

Доріс Мей Лессінг (1919-2013)

2007 рік - «...оповідає про досвід жінок зі скептицизмом, пристрасстю і пророчою силою, піддала розгляду розділену цивілізацію».

Доріс Мей Лессінг - англійська письменниця-фантаст, лауреат Нобелівської премії з літератури за 2007 р. Народилася 22 жовтня 1919 року в Персії, в місті Керманшах (сучасний Бахтаран, Іран). Колишня комуністка і прихильниця суфізму, дотримувалася ідей фемінізму. Провідними темами творів є проблеми расової та жіночої дискримінації, психологічний аналіз, філософська проблематика пасивної участі слабкого людства в боротьбі могутніх цивілізацій. Дебютний роман — «Трава співає»

(1950). *Найвідоміші твори: «Звичка любити» (1957), «Африканські оповідання» (1961), пенталогія «Діти насильства» (1952-1969), «Мемуари вцілілого» (1974), «Добрий терорист» (1985), романи із серії «Канонус в Аргосі» (1979-1982).*

*****

Лессинг, Д. Марта Квест [Текст] : роман / Д. Лессинг ; пер. с англ. Т. Кудрявцевой. - Санкт-Петербург : Домино ; Москва : Эксмо, 2008. - 431 с. - (Интеллектуальный бестселлер). - Лауреат Нобелевской премии по литературе 2007 года.

****

Не стало Доріс Лессінг [Текст] : [лауреат Нобелівської премії (2007), англійська письменниця] // Всесвіт. - 2013. - № 11/12. - С. 265 : фото.

Порошенко, Д. І. Успіх британської письменниці [Текст] : [лауреат Нобелівської премії з літератури - Доріс Лессінг] // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2010. - № 2. - С. 39.

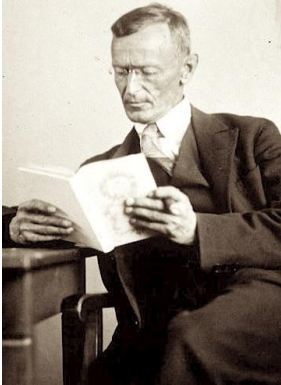
Столярчук, Іван. Нобелівську премію з літератури дали Доріс Лессінг [Текст] // Газета по-українськи. - 2007.-13 жовт. (№ 187). - С. 9.

Торос, Ярослава. Нобелівська премія. Література. 2007 [Текст] : світом визнані : [Доріс Лессінг - несподіванка 2007 року] // Дніпро. - 2009. - № 5. - С. 159-162 : фото.

Шпиталь, Анатолій. Доріс Лессінг [Текст] // Слово і час. - 2009. - № 10. - С. 22-25. - Бібліогр.: с. 25.

**Письменники Західної та Північної Європи –
ювіляри 2017 року**

1877-1962

Німеччина

«Небезпека завжди існує для тих, хто її
боїться»

Герман Гессе

Герман Гессе - німецький письменник, філософ, лауреат Нобелівської премії в галузі літератури 1946 року. Гессе народився 2 липня 1877 року в містечку Кальв у німецькій землі Баден-Вюртемберг. Для творчості Гессе, особливо раннього періоду, характерні риси романтизму. Іншою яскраво вираженою особливістю творів є крайня автобіографічність. Багато героїв мали реальних прототипів у житті. Практично усі хоча б трохи значні події свого життя Гессе відображав на сторінках власних книг. Літературну популярність письменник здобув завдяки роману *«Петер Каменцинд»* (1904). Успіх цього твору дозволив Гессе повністю присвятити себе літературі. Найвідоміші твори: *«Степовий вовк»* (1927), *«Гра в бісер»* (1943).

Твори

Гессе, Герман. Гертруд ; Конская куча [Текст] : романы / Гессе Герман ; пер. с нем. М. Кореневой, Г. Снежинской. - Санкт-Петербург : Амфора, 2000. - 335 с. - (Millennium : Тысячелетие).

Гессе, Г. Гра в бісер [Текст] : роман / Г. Гессе ; пер. з нім. Євген Попович ; передм. Д. Затонського. - Київ : Дніпро, 1978. - 484 с. - (Вершини світового письменства ; т. 27).

Гессе, Г. Демиан [Текст] : история юности, написанная Эмилем Синклером ; Сиддхартха : индийская повесть / Г. Гессе ; пер. с нем. С. К. Апта, Р. С. Эйвадиса. - Санкт-Петербург : Азбука-классика, 2002. - 384 с. - (Планета людей).

Гессе, Г. Избранное [Текст] : пер. с нем / Герман Гессе. - Санкт-Петербург : Азбука-классика, 2006. - 1103 с.

Гессе, Герман. Кризис [Текст] / пер. с нем. Елизаветы Соколовой, Соломона Апта, Оксаны Волковой. - Москва : Текст, 2010. - 176 с.

Гессе, Герман. Магия книги [Текст] : сборник эссе, очерков, фельетонов, рассказов и писем о книгах, чтении, писательском труде, библиофильстве, книгоиздании и книготорговле / Гессе Герман ; пер. с нем. А. Науменко. - Москва : Книга, 1990. - 240 с.

Гессе, Герман. Нарцис і Гольдмун [Текст] : роман (журнальний варіант) / Гессе Герман ; пер. з нім. Івана Герасима // Всесвіт. - 2011. - № 5/6. - С. 25-142 : фото.

Гессе, Герман. Про слово "хліб" [Текст] : [есе] / Гессе Герман ; пер. з нім. Анатолій Подолинний // Літературна Україна. - 2015. - 30 квіт. - 7 трав. (№ 18/19). - С. 6 : фото.

Гессе, Герман. Степной волк [Текст] : роман / Гессе Герман ; пер. с нем. С Апта. - Санкт-Петербург : Азбука, 2000. - 352 с.

Література про життя та творчість

Герман Гессе, (2.07.1877-9.08.1962) [Текст] : [биографическая справка] // 100 знаменитых писателей / Васильева Е., Пернатъев Ю. - Харків : Фолио, 2006. - С. 128-131 : фото.

Герман Гессе, (2.07.1877-9.08.1962) [Текст] : [биографическая справка] // 100 писателей XX века / пер. с нем. А.

Верникова ; гл. ред. Н. Ф. Болдырев. – Пермь : Урал LTD, 1999. – С. 58-59 : фото.

Кобилякова, Ганна. Герман Гессе: перевтілення [Текст] : стаття // Дніпро. - 2015. - № 6. - С. 162-167.

Павлова, Нина. Две души Германа Гессе [Текст] : среди книг : [критика] // Иностранная литература. - 2011. - № 2. - С. 270-274. - Рец. на кн.: Гессе Герман. Кризис / пер. с нем. Елизаветы Соколовой, Соломона Апта и Оксаны Волковой. - М. : Текст, 2010. - 176 с.

Пузий, Владимир. Герман Гессе: поединок с собой [Текст] : [жизнь и творчество швейцарского писателя и художника немецкого происхождения, лауреата Нобелевской премии (1946)] // Личности. - 2012. - № 9. - С. 60-79 : фото. - В електронному вигляді.

Шахова, Кіра Олександрівна. П'ять німецьких лауреатів Нобелівської премії з літератури [Текст] / Шахова Кіра Олександрівна. - Київ : Юніверс, 2001. - 208 с. : портр. - Текст укр. та нім. мовами.

Велика Британія

«Доброта - якість, надлишок якої не шкодить»

Джон Голсуорсі

1867-1933

Джон Голсуорсі - англійський прозаїк і драматург, лауреат Нобелівської премії з літератури у 1932 р. Народився 14

серпня 1867 в Кінгстон-Хіллі (графство Суррей) в заможній родині.

У 28 років написав свою першу книгу «Під чотирма вітрами» (1897). Романи «Джослін» (1899) та «Вілла Рубен» (1900) видав під псевдонімом Джон Сінджен. З першого ж виданого під своїм ім'ям роману «Острів фарисеїв» (1904) Голсуорсі послідовно критикував англійське суспільство. Трилогія знаменитої «Форсайтської хроніки»: «Сага про Форсайтів» (1906-1921), «Сучасна історія» (1924-1928), «Кінець глави» (1931-1933), принесла їх автору статус ключової фігури англо-американської літератури. У творчості Голсуорсі поєднуються імпресіонізм і реалізм, моральна проповідь і гуманізм. Він глибоко відчував красу життя і одночасно був літописцем суспільства, стурбованим соціальною несправедливістю. Джон Голсуорсі став автором 20 романів, 27 п'єс, 3 збірок поезії, 173 оповідань, 5 есе, 700 листів і багатьох інших начерків на різні теми.

Твори

Голсуорсі, Дж. Кінець глави. Кн. 4. Девушка ждет [Текст] ; Пустыня в цвету : романы / Голсуорси Дж. ; пер. с англ. ; ил. И. В. Оленина ; худож.-оформ. Е. П. Таборисский. - Харьков : Фолио, 1995. - 543 с. - (Золотой век).

Голсуорсі, Дж. Кінець глави. Кн. 5. На другой берег [Текст] : роман ; Рассказы / Голсуорси Дж. ; пер. с англ. ; ил. И. В. Оленина ; худож.-оформ. Е. П. Таборисский. - Харьков : Фолио, 1995. - 447 с. - (Золотой век).

Голсуорсі, Дж. Сага про Форсайтів [Текст] : тригологія / Голсуорсі Дж. ; пер. з англ. Олександр Терех ; післямова А. Іллічевського. - Київ : Вища школа, 1982. - 880 с.

Голсуорсі, Дж. Современная комедия. Кн. 3. Серебрянная ложка [Текст] ; Лебединая песня : романы / Голсуорси Дж. ; пер. с англ. ; ил. Л. А. Удовенко ; худож.-оформ. Е. П. Таборисский. - Харьков : Фолио, 1993. - 559 с. - (Золотой век).

Голсуорсі, Дж. Темный цветок [Текст] ; Сильнее смерти : романы : пер. с англ. / Голсуорси Дж. - Київ : Україна, 1992. - 454 с. - (Библиотека любовного романа).

Література про життя та творчість

Гражданская, З. Т. От Шекспира до Шоу [Текст] : англ. писатели XVI-XX века : книга для учащихся / З. Т. Гражданская. - 2-е изд., дораб. - Москва : Просвещение, 1992. - 191 с. : іл.

Джон Голсуорси, (1867-1933) [Текст] : [биографическая справка] // Великие писатели XX века / сост., ред., предисл., послесл. П. В. Васюченко. - Москва : Мартин, 2002. – С. 131-135.

Джон Голсуорси, (14.08.1867-31.01.1933) [Текст] : [биографическая справка] // 100 знаменитых писателей / Васильева Е., Пернатъев Ю. - Харьков : Фолио, 2006. - С. 128-131 : фото.

Моэм, У. С. Подводя итоги [Текст] : эссе, очерки / У. С. Моэм ; рецензенты: Н. П. Михальская. - Москва. : Высшая школа, 1991. - 559 с. - (Библиотека студента-словесника).

Шкляр, Л. Є. Під знаком Нобеля [Текст] : лауреати Нобелівської премії з літератури 1901-2006 / Л. Є. Шкляр, А. Г. Шпиталь. - Київ : Грамота, 2006. - 504 с. : іл.

Ірландія

«У що віриш по-справжньому, це і існує»

Джеймс Джойс

1882-1941

Джеймс Джойс - великий ірландський письменник, класик, представник модернізму, один з найвпливовіших письменників двадцятого століття. Народився 2 лютого 1882 року у Дублінському передмісті Ратгар у католицькій сім'ї. Здобув загальне визнання перш за все завдяки своєму головному

монументальному роману «Улісс» (1922). Це досить складний твір став знаковим для літератури 20 століття. Багато письменників і критиків залишали рецензії та дослідження цього роману, його структури і стилю. При написанні роману був застосований прийом під назвою «потік свідомості». Крім того, перу Джойса належать такі книги як збірка оповідань «Дублінці» (1914), психолого-автобіографічне есе «Джакомо Джойс» (1914), напівавтобіографічний роман «Портрет митця замолоду» (1916), а також найбільш загадковий та багатоплановий його твір — «Поминки за Фіннеганом» (1939).

Твори

Джойс, Джеймс. Вибрані оповідання з циклу "Дублінці" [Текст] : оповідання / Джойс Джеймс ; пер. з англ. Елла Гончаренко // Всесвіт. - 2010. - № 11/12. - С. 50-113 : фото.

Джойс, Дж. Портрет художника в юності [Текст] : роман / Джеймс Джойс ; пер. с англ. М. П. Богословской. - Санкт-Петербург : Азбука-классика, 2008. - 302 с.

Джойс, Дж. Улісс [Текст] : роман / Джеймс Джойс ; пер. с англ. В. Хинкиса, С. Хоружего. - Санкт-Петербург : Азбука-классика, 2006. - 984 с.

Література про життя та творчість

Гончаренко, Елла. "Дублінці" - "глава моральної історії моєї країни..." [Текст] : [критика збірки Джеймса Джойса "Дублінці"] // Всесвіт. - 2010. - № 11/12. - С. 240-250 : фото. - Бібліогр.: с. 250.

Джеймс Джойс, (2.02.1882-13.01.1941) [Текст] : [біографіческая справка] // 100 знаменитых писателей / Васильева Е., Пернатъев Ю. - Харьков : Фолио, 2006. - С. 138-143 : фото.

Джеймс Джойс, (1882-1941) [Текст] : [біографіческая справка] // Великие писатели XX века / сост., ред., предисл., послесл. П. В. Васюченко. - Москва : Мартин, 2002. - С. 155-159.

Джеймс Джойс, (2.02.1882-13.01.1941) [Текст] : революціонер романного жанра : [біографіческая справка] // 100

писателів ХХ століття / пер. з нем. А. Вернікова ; гл. ред. Н. Ф. Болдырев. – Пермь : Урал LTD, 1999. – С. 70-71 : фото.

Велика Британія

«У всьому є своя мораль, потрібно тільки вміти її знайти!»

Льюїс Керрол

1832-1898

Льюїс Керрол (справжнє ім'я Чарльз Доджсон)

— англійський письменник, математик, філософ, логік, англіканський клірик, фотограф. Народився в домі сільського священика в селі Дерсбері графство Чешир (Англія). Його легкість у грі слів, логіці й фантазії задовольняють широкую читацьку аудиторію, починаючи від дітей, закінчуючи літературною елітою. Разом з тим, його твори глибоко пов'язалися з сучасною культурою: вони прямо вплинули на творчість багатьох митців — утворилися спільноти, присвячені сприянню поширення його творів і дослідженню життя автора в багатьох країнах світу. Найвідоміші літературні твори Керролла: «**Пригоди Аліси у Дивокраї**» (1864), продовження «**Аліса в задзеркаллі**» (1871), поеми «**Полювання на Снарка**» (1876).

Твори

Керрол, Л. Аліса в Дивокраї [Текст] : для мол. і серед. шк. віку / Л. Керрол ; пер. з англ., прим. В. Г. Наріжної. - Харків : Фоліо, 2015. - 125 с. : іл. - Програма "Українська книга" 2015 року

Керрол, Л. Аліса в Задзеркаллі [Текст] : для мол. і серед. шк. віку / Л. Керрол ; пер. з англ. В. Г. Наріжної ; мал. Є. Гапчинської. - Харків : Фоліо, 2012. - 160 с. : іл. - (Дитячий світ).

Кэрролл, Л. Аліса в Стране Чудес [Текст] : сказочная повесть / Л. Кэрролл ; пересказал Б. Заходер. - Москва : АСТ : ОНИКС, 2000. - 368 с. : ил. - (Золотая библиотека).

Кэрролл, Л. История с узелками [Текст] / Л. Кэрролл ; пер. с англ. Ю. А. Данилова. - Изд. 2-е, стер. - Москва : Мир, 1985. - 408 с. : ил.

Кэрролл, Л. Логическая игра [Текст] : пер. с англ. / Л. Кэрролл ; - Москва : Наука, 1991. - 192 с. - (Библиотечка "Квант" ; вып. 73).

Література про життя та творчість

Гудиря, Людмила. Льюїс Керрол. Повесть-казка "Аліса в країні див" [Текст] : творча історія книжки, її зв'язок із біографією письменника та життям Англії "вікторіанської" доби // Всесвітня література в сучасній школі. - 2014. - № 1. - С. 39-41 : фото.

Гузь, О. О. Система уроків з вивчення повісті-казки Льюїса Керрола "Аліса в країні Див" [Текст] : Льюїс Керрол та його повість-казка "Аліса в Країні Див" // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2014. - № 6. - С. 23-31.

Кожукало, Наталія. Популярність творів Льюїса Керрола в сучасному світі [Текст] // Всесвітня література в сучасній школі. - 2014. - № 1. - С. 46-48.

Краснік, О. Життєві уроки з книжки "Аліса в Країні Див" [Текст] : конспект бінарного (з психологом) уроку із зарубіжної літератури // Зарубіжна література в школах України. - 2016. - № 5. - С. 37-39 : фото.

Лисенко, В. М. Формування читацької компетенції учнів на уроках позакласного читання [Текст] : за твором Льюїса Керрола "Аліса в Країні чудес" 6 клас // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2011. - № 6. - С. 15-17. - Бібліогр.: с. 17.

Ніколенко, Ольга. У світі фантазій Аліси [Текст] : культурологічний аналіз повісті Льюїса Керрола "Аліса в країні див" // Всесвітня література в сучасній школі. - 2013. - № 4. - С. 10-29 : фото.

Шкаруба, Л. М. Вікторіанський тетраптих [Текст] : ч. 4. Сказки об Алісе / Л. М. Шкаруба, О. І. Баран // Зарубіжна література в школах України. - 2013. - № 5. - С. 62-64 : мал. - Бібліогр.: с. 64. - Продовж. Поч.: № 3, 4, 2013.

Велика Британія

«Треба лише перестати думати про це.
Треба це зробити»

Жаклін Колінз

1937-2015

Жаклін Джил Колінз, більш відома як Джекі Колінз — британська письменниця-романістка. Народилась 4 жовтня 1937 р. в Лондоні (Англія). Перший роман Джекі Колінз *«Світ сповнений одружених чоловіків»* був опублікований у 1968 році, але через відверті сцени був заборонений в Австралії та Південній Африці. Вже наступні романи *«The Stud»* (1969), *«Голлівудський зоопарк»* (1971), *«Коханки-вбивці»* (1974) увійшли в списки бестселерів. Загалом, її книги були продані тиражом понад 500 мільйонів примірників і перекладені на 40 мов. Вісім її романів були адаптовані для екрану у вигляді фільмів чи телевізійного міні-

серіалу, 29 романів з'явилися в списку бестселерів The New York Times.

Твори

Коллінз, Джекки. Голлівудские мужья [Текст] : роман / Коллінз Джекки ; пер. с англ. М. Загот. - Киев : Астарта, 1996. - 544 с. - (Каменя).

Коллінз, Дж. Голлівудский зоопарк [Текст] = The Hollywood Zoo : романы / Коллінз, Дж. ; пер. с англ. А. Герасимова. - Минск : Валев, 1993. - 447 с. - (Erotic Book).

Коллінз, Дж. Грешники [Текст] ; Любовницы-убийцы : романы / Коллінз Дж. ; пер. с англ. А. Е. Герасимова, Б. Т. Грибанова. - Москва : Эксмо-Пресс, 2000. - 456 с.

Коллінз, Дж. Игроки и любовники [Текст] : роман / Коллінз, Дж. ; пер. с англ. Т. Матц. - Москва : ЭКСМО-Пресс, 1999. - 480 с. - (Наслаждение).

Коллінз, Дж. Король большого секса [Текст] : роман / Коллінз Дж. ; пер. с англ. Т. Матц. - Москва : Эксмо, 2003. - 475 с.

Коллінз, Дж. Месть Лаки [Текст] : роман : пер. с англ. / Коллінз Джеки. - Москва : Эксмо-Пресс, 2000. - 432 с. - (Мировой бестселлер года).

Коллінз, Дж. Мир полон женатых мужчин [Текст] ; Голлівудский зоопарк : романы / Коллінз Дж. ; пер. с англ. А. Е. Герасимова. - Красноярск : Гротеск, 1993. - 331 с.

Коллінз, Дж. Рок-звезда [Текст] : роман / Коллінз Дж. ; пер. с англ. А. П. Романова. - Москва : АСТ : Новости, 1996. - 462 с. - (Интрига).

Коллінз, Дж. Стерва [Текст] ; Жеребец : романы : пер. с англ. / Джеки Коллінз. - Москва. : Эксмо-Пресс, 2001. - 392 с.

Швеція

«Нові книги так добре пахнуть, що вже по одному запаху можна зрозуміти, які вони цікаві»

Астрід Ліндгрен
1907-2002

Астрід Анна Емілія Ліндгрен — шведська дитяча письменниця, чії книги перекладені більш ніж 85 мовами та видані більше ніж у 100 країнах. Сьогодні вона найбільш відома завдяки своїм творам про *«Карлсона, який живе на даху»* (1955-1972) та *«Пенні Довганчоку»* (1945-2000). Астрід Ерікссон народилася 14 листопада 1907 року в південній Швеції, в невеличкому містечку Віммербю провінції Смоланд, у фермерській родині. Астрід Ліндгрен створила за своє життя понад сорок повістей і стільки ж так званих «Книжок-малюнків». Крім дитячих книг, письменниця іноді створювала романтичні історії, наприклад, *«Брати Левине Серце»* (1979), а також дитячі детективи і шахрайські повісті про Емілія з Леннеберги. Астрід Ліндгрен стала першою дитячою письменницею у своїй країні, що отримала премію за досягнення в галузі літератури (1986). Архів Астрід Ліндгрен з 2005 року занесений до списку Світової спадщини ЮНЕСКО.

Твори

Ліндгрен, А. Знаменитий детектив Блюмквіст [Текст] : повісті : для молод. та серед. шк. віку / Ліндгрен Астрід ; пер. зі швед. та післямова О. Д.Сенюк. - Київ : Школа, 2003. - 431 с. : іл. - (Золота бібліотека).

Ліндгрен, А. Малий і Карлсон, що живе на даху [Текст] : повість : для молод. та серед. шк. віку / Ліндгрен Астрід ; пер. зі швед. О. Сенюк. - Київ : Школа, 2003. - 360 с. : іл. - (Золота бібліотека).

Линдгрен, А. Малыш и Карлсон [Текст] : сказочные повести : пер. со швед. / А. Линдгрен. Винни Пух и Все- Все- Все... : повесть-сказка : пер. с англ. / А. А. Милн. - Київ ; Москва : Спалах : АСТ, 1993. - 400 с. - (Казкові вітрила).

Ліндгрєн, А. Пєппї Довгапанчоха [Тєкст] : повїсть / А. Лїндгрєн ; пер. зї швед. О. Сєнюк ; худож.-оформ. В. Ковальчук. - Львів : Манускрїпт, 1996. - 162 с. : іл.

Лїндгрєн, А. Пєппї Длїннїй чулок [Тєкст] : повєстї-сказкї / А. Лїндгрєн ; пер. со швед. Л. Лунгїной. - Москва ; Санкт-Пєтєрбург : ОНІКС : Азбука, 2000. - 347 с. : ил. - (Волшєбнїя стрїна).

Лїндгрєн, А. Пєппї Длїннїй чулок садїтєся на корабль [Тєкст] : повєсть-сказка ; пер. с швед / А. Лїндгрєн ; худож. Р. Газїзов. - Санкт-Пєтєрбург : Мїр ребїнка, 1998. - 126 с. : ил.

Лїндгрєн, А. Прїклучєнїя Эмїлїя из Лєннєбергї [Тєкст] : повєсть / А. Лїндгрєн ; рєд. В. Б. Тїхонєнкo ; рїс. Е. Двoскїной ; пер. со шведскoгo Л. Лунгїна. - Москва : Костїк, 1993. - 174 с. : ил. - длїя млад. вoзрїста.

Лїндгрєн, А. Чєрстїн и я [Тєкст] : повєстї / А. Лїндгрєн ; рєд. Л. М. Лєбєдєвї ; ил. О. Маркїной ; пер. со швед. Л. Брїудє ; сoст., прїмєч., встїп. стїтьїя Л. Брїудє. - Санкт-Пєтєрбург : Азбука, 1999. - 368 с. : ил.

Лїтєратурїя прo жїттїя тї творчїсть

Астрїд Лїндгрєн, (14.11.1907) [Тєкст] : [бїографїчєскїя справкї] // 100 пїсатєлєй ХХ вєкї / пер. с нєм. А. Вєрнїковї ; гл. рєд. Н. Ф. Болдырєв. – Пєрмь : Урал LTD, 1999. – С. 106-107 : фoтo.

Вєсєлї шїбєнїкї Астрїд Лїндгрєн, абo За щo лїблїють Карлсoнїя? [Тєкст] : до 70-рїччїя повїстї "Пєппї Довгапанчоха", 60-рїччїя - "Малїй і Карлсoн, щo жївє нї даху" тї 45-рїччїя - "Прїгодї Емїлїя из Льoнєбергї" // Шкїльнїя бїблїотєкї. - 2015. - № 9. - С. 32-34.

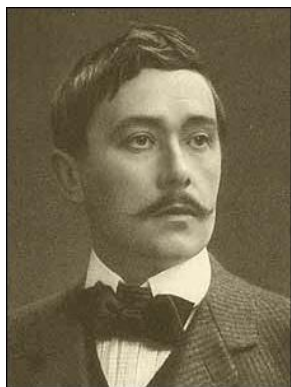
Гуцoл, В. П. "Зїрка нї ім'їя Лїндгрєн" [Тєкст] / В. П. Гуцoл // Вєсєвїтнїя лїтєратурїя тї культурїя в нївчїальнїх зїкладїх Укрїїнї. - 2015. - № 10. - С. 27-31.

Курїлкo, А. Астерoїд Лїндгрєн [Тєкст] : [жїзнь и творчєствo сїмoї извєстнoї сказoчнїцї ХХ вєкї] / Курїлкo Алєксєй, Бєлoусoвї Анастїсїя // Сєгoднїя. - 2017. - 10 янв. (№ 3). - С. 20-21 : фoтo.

Ніколенко, О. Астрід Ліндгрєн - королева сучасної казки [Текст] : [життя та творчість] / Ніколенко Ольга, Зуєнко Марина // Всесвітня література в сучасній школі. - 2014. - № 5. - С. 28-29 : фото.

Пітерська, О. Сучасні книжки прокладають шлях до сучасної Європи [Текст] : сучасна література в школі / О. Пітерська, С. Тіхоненко, Л. Юлдашева // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2016. - № 4. - С. 2-4. - Бібліогр.: с. 4.

Толокольнікова, Катерина. Бешкетниця з провінції Смоланд [Текст] : до 107-ї річниці від дня народження Астрід Ліндгрєн "День" запрошує на екскурсію рідним містечком письменниці // День. - 2014. - 14-15 листоп. (№ 214/215). - С. 22 : фото.

Бельгія

«В очікуванні кращого потрібно, щоб
в нашому серці панувала допитливість»

Моріс Метерлінк

1862-1949

Моріс Метерлінк — бельгійський письменник, драматург і філософ, лауреат Нобелівської премії в галузі літератури (1911). Народився 29 серпня 1862 р. в Бельгії, в родині багатого нотаріуса. Метерлінк став популярний вже завдяки своїм раннім п'єсам, написаним між 1889 і 1894 рр.: п'єса-казка

«Принцеса Мален» (1889), п'єси «Непрошена», «Сліні» (обидві 1890), драма «Пелеас і Мелісанда» (1892). Головні теми його творчості - смерть і значення людського життя, місце і роль людини в суспільстві, в історії. Найвідоміші п'єси: «Синій птах» (1908) та «Заручення» (1918) про незадоволеність людини життям і пошуки щастя. У пізніх п'єсах Метерлінк звертався до біблійних, казкових і історичних сюжетів. У найвідоміших філософських творах «Життя бджіл» (1901), «Життя термітів» (1926) і «Життя мурашок» (1930) письменник намагався пояснити життя і діяльність людини через аналогії, взяті зі спостережень за природою.

Твори

Метерлінк, Морис. Драми [Текст] ; Стихотворения ; Песни / Метерлінк Морис ; ил. Ш. Дудле, Минне и Н. Рериха. - Самара : Агни, 2000. - 536 с. : ил.

Метерлінк, М. Избранные произведения [Текст]: пер. с фр. / М. Метерлінк ; сост. О. Жданко ; послесл. Т. Проскурниковой ; худож. А. Неровный. - Москва : Панорама, 1996. - 400 с. - (Лауреаты Нобелевской премии).

Метерлінк, Моріс. Неминуча [Текст] : драма в одній дії / Метерлінк Моріс, Українка Леся ; пер. з фр. Леся Українка // Дніпро. - 2010. - № 10-11. - С. 78-87.

Метерлінк, Моріс. Принцеса Малена [Текст] : драма / Метерлінк Моріс ; пер. з фр. Дмитро Чистяк // Всесвіт. - 2015. - № 9/10. - С. 176-231 : фото. - Біографічна довідка с. 176-179.

Метерлінк, М. П'єси [Текст] / Моріс Метерлінк ; з фр. переклав Д. Чистяк. - Київ : Пульсари, 2007. - 247 с. - (Классика).

Метерлінк, М. Синій птах [Текст] : п'єса-феєрія / М. Метерлінк ; переклад і передмова С. Грицюка. - Київ : Котигорошко, 1997. - 96 с.

Метерлінк, М. Синяя птица [Текст] ; Обручение : пьесы / М. Метерлінк ; пер. с фр. Н. М. Любимов ; худож. Г. Е. Кузнецов. - Київ : Молодь, 1988. - 254 с.

Метерлінк, М. Синяя птица [Текст] : пьесы : пер. с фр. / Морис Метерлінк. – Санкт-Петербург : Азбука-классика, 2006. – 253 с.

Метерлінк, М. Сокровище смиренных [Текст] ; Погребенный храм ; Жизнь пчел / Метерлінк Морис ; ил. Ш. Дудле, Минне и Н. Рериха. – Самара : Агни, 2000. – 440 с. : ил.

Література про життя та творчість

Мишук, Віктор. Філософський зміст пошуку щастя в п'єсі Моріса Метерлінка "Синій птах" [Текст] : [урок з вивчення творчості Моріса Метерлінка] // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2010. - № 2. - С. 2-5.

Морис Метерлінг, (1862-1949) [Текст] : [біографическая справка] // Великие писатели XX века / сост., ред., предисл., послесл. П. В. Васюченко. - Москва : Мартин, 2002. – С. 255-259.

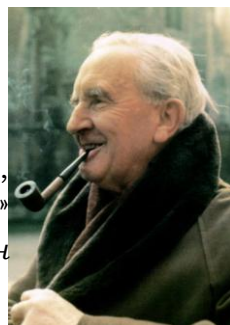
Назарець, В. Оновлення європейської драми: п'єси Чехова та Метерлінка ("Вишневий сад" і "Синій птах") [Текст] : [урок з вивчення творчості А. П. Чехова] / В. Назарець, Є. Васильєв, Ю. Пелєх // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2010. - № 5. - С. 32-37.

Велика Британія

«Якщо живеш пліч-о-пліч з драконом,
намагайся з ним рахуватися»

Джон Толкін

1892-1973

Джон Роналд Руел Толкін — видатний англійський письменник, філолог-медієвіст, професор Оксфордського

університету, класик світової літератури ХХ ст. та один із фундаторів жанрового різновиду фантастики — фентезі. Народився 3 січня 1892 року в місті Блумфонтейн (нині адміністративний центр Південноафриканської Республіки) у родині банківського службовця. Найбільш відомий як автор класичних творів «високого фентезі»: *«Хоббіт, або Туди і назад»* (1937), *«Володар кілець»* (1954-1955) і *«Сильмариллион»* (1977), які становлять єдине зібрання казок, віршів, історій, штучних мов і літературних есе про вигаданий світ під назвою Арда і його частини Середзем'я. У 1951-1955 роках для позначення більшої частини цього зібрання Толкін використовував слово «легендаріуме». Джон Толкін писав також різноманітні історії для своїх дітей, зокрема *«Листи від Різвяного Діда»*, *«Містер Блісс»*, *«Роверандом»*, *«Коваль із Великого Вуттона»* та *«Фермер Джейлса з Хему»*.

Твори

Толкин, Дж. Р. Р. Властелин Колец [Текст] : трилогія / Толкиен, Дж. Р. Р. ; пер. с англ. В. Муравьева, А. Кистяковского. - Москва : Яуза : ЭКСМО-Пресс, 2002. - 991 с. - (Шедевры фантастики).

Толкін, Дж. Р. Р. Гобіт, або Мандрівка за Імлисті гори [Текст] : повість-казка : для мол. та серед шк. віку / пер. з англ. О. М. Мокровольский. - Київ : Школа, 2002. - 349 с. : іл. - (Золота бібліотека).

Толкин, Дж. Р. Р. Две твердыни [Текст] : повесть / Толкиен Дж. Р. Р. ; худож. Лео Хао. - Москва : Эксмо-Пресс, 2000. - 512 с.

Толкин, Дж. Р. Р. Сильмариллион [Текст] = The Silmarillion : [фантаст. роман] / Дж. Р. Р. Толкин ; пер. с англ. Н. Эстель. - Москва : АСТ, 2005. - 428 с.

Толкин, Дж. Р. Р. Хоббит, или Туда и обратно [Текст] : повести-сказки : [пер. с англ.] / Толкин Дж. Р. Р. - Минск : Вышэйшая школа, 1992. - 334 с.

Толкиен, Дж. Р. Р. Хранители [Текст] : повесть : первая книга эпопеи Властелин Колец / Толкиен Дж. Р. Р. ; худож. Лео Хао. - Яуза : Эксмо-Пресс, 2000. - 544 с.

Література про життя та творчість

Козій, Ольга. Образ світового дерева як спосіб відцентрової побудови художнього світу Дж. Толкіна [Текст] : генетико-контактний аспект // Всесвітня література в сучасній школі. - 2012. - № 7/8. - С. 86-90 : фото. - Бібліогр.: с. 90. - В електронному вигляді.

Курилко, Алексей. Сказку сделал былью [Текст] : [жизнь и творчество английского писателя Джона Роналда Толкиена] / Курилко Алексей, Белоусова Анастасия // Сегодня. - 2017. - 5 янв. (№ 1). - С. 8, 33 : фото.

Тихоненко, С. О. "Творцы, творящие пустыки..." [Текст] : к пониманию особенностей художественного мира и авторской эстетической концепции сказки Джона Рональда Руэла Толкиена "Лист и дерево" // Зарубіжна література в школах України. - 2011. - № 5. - С. 41-45 : фото. - Бібліогр.: с. 45.

Тихоненко, С. О. "Творцы, творящие пустыки..." [Текст] : к пониманию особенностей художественного мира и авторской эстетической концепции сказки Джона Рональда Руэла Толкиена "Лист и дерево" // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2014. - № 1. - С. 30-34.

Юхименко, К. М. Джон Рональд Руел Толкін [Текст] : виставка-знайомство з життям та творчістю видатного англійського письменника // Шкільна бібліотека. - 2010. - № 8. - С. 81-83 : фото.

Письменники Західної та Північної Європи 19-20 століття

Данія

«Домашнє вогнище, зігріте теплом вірного друга, робить людину невразливою»

Ганс Крістіан Андерсен

(1805-1875)

Ганс Крістіан Андерсен – видатний данський письменник, казкар. Народився 2 квітня 1805 року в Оденсі на острові Фюн (Данія). Автор відомих у всьому світі казок «Стойкий олов'яний солдатик», «Гидке каченя», «Снігова королева», «Дюймовочка», «Кресало», «Русалонька» та інших. Казки Андерсена перекладені більш ніж 150 мовами світу, вони стали основою для численних екранізацій, мультфільмів, театральних постановок, балетів тощо.

Твори

Андерсен, Г. К. Казки [Текст] : пер. з дат. / Ганс Крістіан Андерсен ; передм. О. Іваненко ; худож. О. С. Оверчук.– Харків : Фоліо, 2005. - 320 с. : іл.

Андерсен, Г. Х. Оле-Лукойе [Текст] : пер. с дат / Г. Х. Андерсен ; отв. ред. Е. Мовчан ; сост. Н. Лисневская ; оформ. серии Н. Пшеницкий. - Москва : Дружба народов ; Минск : Полифакт, 1992. - 272 с. - (Сказки для детей и взрослых).

Андерсен, Ганс Христиан. Сказки [Текст] : пер. с дат. / Ганс Христиан Андерсен ; худож. Коновалова. - Москва : Вече : Славянский дом книги, 2004. - 320 с. : ил. - (В гостях у сказки).

Андерсен, Г. К. Сказки [Текст] ; Истории : пер. с дат. / Г. К. Андерсен ; вступ. ст. К. Паустовского.- Москва : Художественная литература, 1973. - 447 с. : ил., портр. - (Библиотека всемирной литературы. Сер. вторая : Литература XIX века ; т. 66).

Андерсен, Г. Х. Улитка и розовый куст [Текст] : сказки и истории / Г. Х. Андерсен ; пер. с дат. А. П. Ганзен, Л. Брауде, П. Карпа [и др.] ; ил. Л. Блиновой. - Санкт-Петербург : Азбука, 2000. - 432 с. : ил.

Література про життя та творчість

Брауде, Л. Ю. Ханс Кристиан Андерсен [Текст] : посібие для учащихся / Л. Ю. Брауде. - Изд. 2-е. - Ленинград : Просвещение, 1978. - 158 с. - (Биография писателя).

Гренбек, Б. Ханс Кристиан Андерсен [Текст] : жизнь, творчество, личность / Б. Гренбек ; предисл. и коммент. Д. Б. Александрова ; пер. с дат. М. С. Николаевой ; ред. В. А. Костин ; худ. И. С. Клейнард. - Москва : Прогресс, 1979. - 238 с. : ил.

Капітоненко, Н. Ю. Дюймовочка [Текст] : помандруємо в чарівний світ казок Ганса Христиана Андерсена / Н. Ю. Капітоненко, В. В. Кияненко // Розкажіть онуку. - 2013. - берез. (№ 5/6). - С. 130-132.

Косогова, Т. И. Великий сказочник [Текст] : 2 апреля исполняется 205 лет со дня рождения Г. Х. Андерсена : библиотечное мероприятие // Шкільна бібліотека. - 2010. - № 3. - С. 95-96 : портр.

Макарова, Г. І. Урок за казкою Г. К. Андерсена "Соловей" [Текст] : літературна казка // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2015. - № 7/8. - С. 38-39.

Ряба, З. В. Уславлення всеперемагаючої сили любові і дружби, добра і мужності в казці Г. К. Андерсена "Снігова Королева" [Текст] : літературна казка // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2015. - № 7/8. - С. 42-44.

Царук, О. Я. Протиставлення "справжнього" і "штучного" в казці Г. К. Андерсена [Текст] // Зарубіжна література в школах України. - 2014. - № 1. - С. 32-33 : фото.

Штанько, Олена. Г. К. Андерсен. "Соловей" [Текст] : протиставлення в казці справжньої краси та штучної красивості. Перемога мистецтва над смертю // Всесвітня література в сучасній школі. - 2013. - № 10. - С. 53-55 : табл.

Велика Британія

«Висушити одну сльозу - більше доблесті, ніж пролити ціле море
крові»

Джордж Байрон

(1788-1824)

Джордж Нбел Гóрдон Бáйрон — англійський поет, який став символом романтизму і політичного лібералізму в Європі XIX століття. Народився у Лондоні 22 січня 1788 р. в аристократичній збіднілій родині. Представляє молодше покоління британських романтиків. Поет взяв участь в Грецькій війні за незалежність і тому вважається національним героєм Греції. Найбільш відомі твори: *«Паломництво Чайльда Гарольда»* (1812), *Цикл східних поем (Гяур, Абідоська наречена, 1813), Корсар (1814), Мазена (1818), Шийонський в'язень (1816), Мазена (1819), Дон Жуан (1819–1824).*

Твори

Байрон, Дж. Г. Дон Жуан [Текст] : поема / Байрон, Дж. Г. ; пер. з англ. С. Е. Голованівського ; передм. С. Д. Павличко. - Харків : Фоліо, 2001. - 559 с. : іл., портр. - (Бібліотека світової літератури).

Байрон, Джордж Гордон. Избранное [Текст] : пер. с англ. / Байрон, Джордж Гордон. - Москва : Эксмо, 2003. - 352 с. : ил., портр.

Байрон, Дж. Г. Мазена [Текст] : пер. з англ. / Байрон Дж. Г. ; передм. Н. Ю. Жлуктенко ; худож.-іл. Є. В. Вдовченко ; худож.-оформ. Б. П. Бублик. - Харків : Фоліо, 2005. - 477 с. : портр. - (Бібліотека світової літератури).

Байрон Д. Г. Паломничество Чайльд-Гарольда [Текст] ; Дон-Жуан : пер. с англ. / Д. Г. Байрон. - Москва : Художественная литература, 1972. - 864 с. : ил., портр. - (Библиотека Всемирной Литературы. Серия вторая ; т. 67).

Байрон, Дж. Г. Шильонский узник [Текст] : поэмы, стихотворения : пер. с англ. / Дж. Г. Байрон. - Харьков : Фолио, 2007. - 222 с. : портр.

Поэзия английского романтизма [Текст] : [сб. стихов] : пер. с англ. / Вильям Блейк, Вальтер Скотт, *Джордж Гордон Байрон* [и др.]. - Москва : Художественная литература, 1975. - 670 с. : ил., портр. - (Библиотека всемирной литературы ; т. 125).

Література про життя та творчість

Гелемб'юк, К. Мазепа - переможений, але незламний, як і його рідна земля [Текст] / Гелемб'юк К., Грицюк Л. // Зарубіжна література в школах України. - 2016. - № 6. - С. 33-36. - Бібліогр.: с. 35.

Голодник, Валентина. Творческий перевод стихотворений Дж. Г. Байрона [Текст] // Зарубіжна література. - 2007.- листоп. (№ 44). - С. 17-20.

Дубинянская, Яна. Джордж Гордон Байрон: в Гарольдовом плаще [Текст] : [жизнь и творчество английского поэта-романтика] // Личности. - 2010. - № 3. - С. 68-89 : фото.

Мельник, О. В. Байрон у творчій рецепції Тараса Шевченка [Текст] : [романтизм в європейській літературі] // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2010. - № 12. - С. 10-15. - Бібліогр.: с. 15.

Ніколенко, О. М. Романтизм у поезії [Текст] : посібник для вчителя : Г. Гейне, Дж. Г. Байрон, А. Міцкевич, Г. Лонгфелло / Ольга Миколаївна Ніколенко. - Харків : Ранок : Веста, 2003. - 176 с. - (Скарбниця словесника). - Включ. бібліогр.

Соколец, Ф. Б. Байрон - певец свободы [Текст] : литературное исследование / Фрида Борисовна Соколец. - Київ : Український письменник, 2005. - 147 с. - Включ. бібліогр.

Сутула, О. В. Система уроків з вивчення творчості Байрона [Текст] : літературні обрії туманного Альбіона // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2014. - № 4. - С. 20-30.

Франція

«Щоб судити про людину, принаймні, треба увійти в таємницю
його думки, його нещастя, його хвилювань»

Оноре де Бальзак

(1799-1850)

Оноре де Бальзак — французький письменник, один з основоположників реалізму в європейській літературі XIX століття. Народився в місті Тур 20 травня 1799 р (Франція). Перший успіх до нього прийшов після написання «**Психології шлюбу**» (1829), навіяного Вальтером Скоттом. Це було початком великої серії романів під загальною назвою «**Людська комедія**». Творчість Бальзака користувалася великою популярністю в Європі і ще за життя принесло йому репутацію одного з найвидатніших прозаїків.

Твори

Бальзак, Оноре де. Баламутка [Текст] : роман = La Rabouilleuse / Бальзак Оноре де ; пер. з фр. Ю. Лісняк. - Київ : Видавництво Соломії Павличко "Основи", 2003. - 354 с. - (Зарубіжна класика).

Бальзак, О. Блеск и нищета куртизанок [Текст] : роман / О. Бальзак ; пер. с фр. Н. Г. Яковлевой. - Київ : Глобус, 1992. - 507 с.

Бальзак, О. де. Етюди про звичаї [Текст] : сцени приватного життя : / О. де Бальзак ; пер. з фр. , передм., прим. Д. Наливайка, О. Алексеєнко. - Харків : Фоліо, 2004. - 429 с. : портр. - (Бібліотека світової літератури).

Бальзак, Оноре. Избранное [Текст] : пер. с фр. / Оноре Бальзак. - Москва : Просвещение, 1988. - 351 с. : ил.

Бальзак, О. Озорные сказки [Текст] / О. Бальзак ; худож. И. В. Хара. - Київ : ХІК, 1994. - 224 с.

Бальзак, О. Отец Горио [Текст] ; Шагреновая кожа ; Гобсек : пер. с фр. / О. Бальзак. - Київ : Радянська школа, 1989. - 495 с.

Бальзак, О. де. Серафита [Текст] = Seraphita / Бальзак О. де ; пер. с фр. Л. Гуревича ; макет и оформ. С. Стулова. - Москва : Энигма, 1996. - 288 с.

Бальзак, О. Тридцатилетняя женщина [Текст] ; Беатриса : романы : пер. с фр. / О. Бальзак ; худож. оформ. И. Дынника. - Киев : Злата скриня, 1993. - 495 с.

Бальзак, О. де. Тридцатилетняя женщина [Текст] ; Евгения Гранде : романы : пер. с фр. / Бальзак О. де ; ред. Г. В. Глаговская. - Киев : ВИК, 1991. - 348 с.

Бальзак, О. де. Утраченные иллюзии [Текст] : [роман] : пер. с фр. / Бальзак О. де. - Москва : Художественная литература, 1973. - 607 с. : ил., портр. - (Библиотека Всемирной Литературы. Серия вторая ; т. 68).

Бальзак, О. Шуани, або Бретань 1799 року [Текст] ; Батько Горіо : романи / О. Бальзак ; пер. з фр. Т. Воронович. - Київ : Вища школа, 1982. - 536 с.

Література про життя та творчість

Дамы сердца Оноре де Бальзака [Текст] : [литературоведческие исследования] // Всесвітня література в сучасній школі. - 2014. - № 5. - С. 11-15. - По книжці Муромова І. А. "100 великих любовників", 2004.

Дениско, Наталія. Прометей і Північна зірка. Оноре де Бальзак і Україна [Текст] : літературна вітальня // Всесвітня література в сучасній школі. - 2013. - № 11/12. - С. 69-74.

Затонський, Д. В. Нове прочитання французького класика [Текст] : літературний портрет Оноре де Бальзака / Д. В. Затонський. - Київ : Веселка, 2004. - 23 с. - (Урок літератури).

Ионкис, Г. Э. Оноре Бальзак [Текст] : книга для учащихся старших классов средней школы / Г. Э. Ионкис. - Москва : Просвещение, 1988. - 175 с. - (Биография писателя).

Моруа, А. Прометей, або Життя Бальзака [Текст] А. Моруа ; пер. з фр. П. Воробйова, Л. Воробйової, В. Мацкевич. - Київ : Дніпро, 1977. - 499 с.

Сиприо, П. Бальзак без маски [Текст] / П. Сиприо ; пер. с фр., сост. ил. Е. Сергеевой ; вступ. ст., науч. ред. А. П. Левандовского. - Москва : Молодая гвардия, 2003. - 504 с. : ил. - (Жизнь замечательных людей. Серия биографий ; вып. 1040 (840)). - Включ. бібліогр.

Татаринов, В. Е. Оноре Бальзак [Текст] / В. Е. Татаринов. - Харьков : Ранок : Веста, 2002. - 64 с. - (Школьная программа).

Фульд, Вернер. Энциклопедия фальсификаций [Текст] : фрагменты книги : [рассмотрены различные примеры фальсификаций из жизни писателей, художников и государственных деятелей] / пер. с нем. Наталии Васильевой // Иностранная литература. - 2013. - № 4. - С. 263-281. - Номер озаглавлен: Круговорот масок: мистификация или фальсификация?

Шотландія

«Хай живе право читати,
Хай живе право писати.
Правдивої сторінки
Лише той і боїться,
Хто змушений
правду приховати»
Роберт Бернс

(1759-1796)

Роберт Бернс — шотландський поет, фольклорист, автор численних віршів і поем, написаних на так званому «рівнинному шотландському» та англійською мовами. Народився 25 січня 1759 в селі Аллоуей (Шотландія) в сім'ї селянина. На батьківщині день його народження відзначається як національне свято, його вірші та пісні увійшли в будинок кожної шотландської

сім'ї. У його віршах перед читачем постає життя простих людей, які сумують, радіють, страждають і люблять.

Твори

Бернс, Р. Роберт Бернс в переводах С. Маршака [Текст] / Р. Бернс ; пер. с англ. С. Маршака ; сост., вступ. ст. и коммент. Р. Райт-Ковалевой ; ил. В. А. Фаворского. - Москва : Правда, 1979. - 272 с. : ил., портр.

Бернс, Р. Стихотворения [Текст] ; Поэмы ; Шотландские баллады / Р. Бернс ; пер. с англ. С. Маршака, А. Эппеля [и др.]. - Москва : Художественная литература, 1976. - 447 с. : ил., портр. - (Библиотека Всемирной Литературы. Серия первая ; т. 47).

Бернс, Р. Стихотворения [Текст] : сборник : пер. с англ / Р. Бернс ; сост. И. М. Левидовой ; послесл. Ю. Д. Левина ; коммент. и глоссарий Л. М. Аринштейна ; худож. В. Б. Соловьев. - Москва : Радуга, 1982. - 702 с.

Література про життя та творчість

Багратион-Мухранская, К. В. Литература эпохи романтизма [Текст] : как заинтересовать? : (на материале творчества Р. Бернса, В. Скотта) // Зарубіжна література в школах України. - 2013. - № 3. - С. 34-35. - Бібліогр.: с. 35.

Гелемб'юк, К. Ф. "Верховино, світку ти наш..." [Текст] : ідея любові до батьківщини у вірші Роберта Бернса "Мое сердце в верховині..." / К. Ф. Гелемб'юк, Л. В. Грицюк // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2015. - № 11. - С. 14-15. - Бібліогр.: с. 15.

Дець, Н. Уславлення справжніх людських цінностей у вірші Р. Бернса "Чесна бідність" [Текст] // Зарубіжна література в школах України. - 2012. - № 3. - С. 39-41 : сх.

Дубинянская, Яна. Роберт Бернс: вечером во ржи [Текст] : [британский (шотландский) поэт, фольклорист, автор многочисленных стихотворений и поэм, написанных на так называемом «равнинном шотландском» и английском языках] // Личности. - 2013. - № 5. - С. 46-63 : ил.

Німеччина

(1797-1856)

«Щоб писати досконалу прозу, треба володіти також поетичним талантом»

Генріх Гейне

Християн Іоганн Генріх Гейне - *німецький поет, публіцист і критик єврейського походження. Народився 13 грудня 1797 в Дюссельдорфі в родині єврейського купця. Вважається останнім поетом «романтичної епохи» і одночасно її главою. Зробив розмовну мову здатним до лірики, підняв фейлетон і подорожні нотатки до художньої форми і надав раніше незнайому елегантну легкість німецької мови. На його вірші писали пісні композитори Франц Шуберт, Роберт Шуман, Ріхард Вагнер, Йоганн Брамс, П. І. Чайковський та багато інших.*

Твори

Гейне, Г. Волшебник из Генуи [Текст] // Музыкальная жизнь. - 2007. - № 10. - С. 27-30 : ил.

Гейне, Г. Избранные сочинения [Текст] : пер. с нем / Г. Гейне ; сост., вступ. статья и коммент. А. Дмитриева. - Москва : Художественная литература, 1989. - 702 с. : ил. - (Библиотека классики. Зарубежная литература).

Гейне, Г. Книга пісень [Текст] : поезія / Г. Гейне ; пер. з нім. Л. Первомайський [та ін.] ; передм. Н. Мотузової. - Київ : Котигорошко, 1994. - 112 с. - (Шкільна бібліотека).

Гейне, Г. Стихи [Текст] : для старшого шк. возраста / Г. Гейне ; вступ. ст. и коммент. В. Левика ; пер. с нем. В. Левика ; рис. Л. Зусмана. - Москва : Детская литература, 1984. - 222 с. - (Поэтическая библиотечка школьника).

Гейне, Г. Стихотворения [Текст] ; Поэмы ; Проза : пер. с нем. / Г. Гейне. - Москва : Художественная литература, 1971. - 800 с. : портр.

Література про життя та творчість

Байдалова, Юлія. Генріх Гейне. "Задзвени із глибини..." [Текст] : втілення у вірші краси весняної природи // Всесвітня література в сучасній школі. - 2013. - № 10. - С. 79-81 : фото.

В глибинах переклада [Текст] : [особенности переводов стихотворений Иоганна Гёте и Генриха Гейне русскими поэтами] // Шкільна бібліотека. - 2014. - № 3. - С. 106-107 : портр.

Генрих Гейне, (13.12.1797-17.02.1856) [Текст] : [краткая биографическая справка] // 100 знаменитых писателей / Васильева Е., Пернатъев Ю. - Харків : Фолио, 2006. - С. 108-112 : фото.

Іщенко, Віктор. Дорожні нотатки [Текст] : чужоземці про Україну та українці про світ : стаття // Дніпро. - 2011. - № 10. - С. 148-153.

Кашуба, Є. І. Любов і біль злилися воедино [Текст] : система уроків за творчістю Генріха Гейне // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2010. - № 12. - С. 27-31. - Бібліогр.: с. 31.

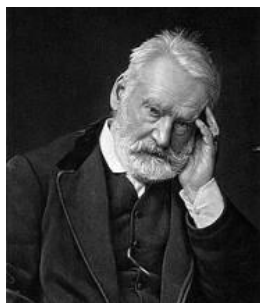
Логвин, Г. "І бачить він сон про пальму..." [Текст] : рання лірика Генріха Гейне, 8 клас // Зарубіжна література в навчальних закладах. - 2003. - № 5. - С.19-21.

Секіріна, Валентина. Генріх Гейне. "Задзвени із глибини..." [Текст] : зв'язок із фольклором (пісня) // Всесвітня література в сучасній школі. - 2013. - № 10. - С. 82-83.

Янкович, О. В. Змалювання природи як засіб бачення і пізнання світу та власної душі у поезіях *Г. Гейне*, М. Рильського, П. Тичини [Текст] : народна пісня як першоджерело поезій Г. Гейне та Т. Шевченка : заняття № 3 / О. В. Янкович, І. Д. Ханчук // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2012. - № 2. - С. 10-12.

Янкович, О. В. Матеріали до факультативу "Романтизм у контексті світового літературного процесу" (світова та українська література) [Текст] : народна пісня як першоджерело поезій *Г.*

Гейне та Т. Шевченка : заняття № 2 / О. В. Янкович, І. Д. Ханчук // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2012. - № 2. - С. 8-9.

(1802-1885)

Франція

«Мужність народжує переможців,
згуртованість – непереможних»

Віктор Гюго

Віктор-Марі Гюго — французький письменник, драматург, поет, публіцист, громадський діяч, член Французької академії. Народився 26 лютого 1802 у французькому місті Безансон в сім'ї генерала. Творчість Гюго дуже різноманітна: романи, лірична поезія, драми у віршах і прозі, політичні промови в Палаті перів, численні листи. Віктор Гюго зробив значний внесок в оновлення поезії і театру як лідер течії романтизму у французькій літературі. Найбільш видатні твори: *«Собор Паризької Богоматері»* (1828), *«Знедолені»* (1862), *«Поезія сходу»* (1829) (1828), *«Людина, що сміється»* (1869)

Твори

Гюго, В. Великой французской революции посвящается [Текст] : сборник : пер. с фр. / В. Гюго, А. Франс, Р. Роллан ; худож. А. Яковлев. - Москва : Художественная литература, 1989. - 559 с.

Гюго, В. Девяносто третий год [Текст] : роман / В. Гюго ; пер. с фр. Н. Жарковой. - Дніпропетровськ : Промінь, 1986. - 366 с.

Гюго, В. Дев'яносто третій год [Текст] ; Ернани ; Стихотворення : пер. с фр. / В. Гюго. - Москва : Художественная література, 1973. - 719 с. : ил., портр.

Гюго, В. Отверженные [Текст] : роман. Т. 1 : пер. с фр. / В. Гюго ; худож. Т. Н. Костериной. - Москва : Правда, 1979. - 800 с.

Гюго, Віктор. Собор Паризької Богоматері [Текст] : роман / Гюго Віктор ; пер. з фр. А. Дмитрієв. - Одеса : Маяк, 2004. - 440 с. - (Зарубіжна класика).

Гюго, В. Человек, который смеется [Текст] : роман / В. Гюго ; пер. с фр. Б. Лившица ; худож. А. Яковлев. - Москва : Эксмо, 2007. - 640 с. : ил., портр. - (Зарубежная классика).

Література про життя та творчість

Андрущенко, Юлія. Мистецтво Середньовіччя [Текст] : [характеристика періоду] / Андрущенко Юлія, Бур'ян, Ольга // Дніпро. - 2011. - № 12. - С. 120-123.

Коломієць, Зоя. "Ми - діти наших вчинків" [Текст] : система уроків за романом В. Гюго "Собор Паризької Богоматері", 9 клас // Зарубіжна література. - 2008. - лют. (№ 5). - С. 4-17.

Кудрявцев, М. Романтизм як спосіб художнього пізнання: тенденції та явища [Текст] : [романтизм у європейській та американській літературі кінця 18 першої половини 19 ст.] // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2010. - № 12. - С. 2-9. - 2010. - 40 с. - Бібліогр.: с. 9.

Орлова, Людмила. Зустріч з Віктором Гюго та його героями [Текст] : літературна вітальня // Зарубіжна література. - 2008. - лют. (№ 5). - С. 20-24.

Сафронова, Н. Н. Виктор Гюго [Текст] : книга для учащихся старших классов средней школы / Н. Н. Сафронова ; рецензенты: С. Д. Артамонов, Т. Н. Никулина. - Москва : Просвещение, 1989. - 176 с. : ил. - (Биография писателя).

Сорока, Інна. Таємниці "Собору Паризької Богоматері" [Текст] : урок позакласного читання за романом В. Гюго "Собор Паризької Богоматері" : урок-вернісаж // Зарубіжна література в школах України. - 2016. - № 7/8. - С. 24-30. - Бібліогр.: с. 30.

Ткаченко, Сергій. Переклад як вияв емпатії [Текст] : різномовні версії одного вірша Віктора Гюго // Березіль. - 2011. - № 7/8. - С. 184-189.

Трибой, Олена. "Три чоловічих серця, по-різному створених" [Текст] : чоловічі образи роману В. Гюго "Собор Паризької Богоматері", 9 клас // Зарубіжна література. - 2008. - лют. (№ 8). - С. 22-24.

Велика Британія

«Людина не може по-справжньому
удосконалитися, якщо не допомагає
вдосконалитися іншим»

Чарлз Діккенс

(1812-1870)

Чарлз Діккенс — англійський письменник, один із найпопулярніших романістів вікторіанської епохи. Народився 7 лютого 1812 року у Лендпорте поблизу Портсмута в сім'ї службовця фінансового управління морського відомства. Один з найбільш популярних і відомих англійських письменників за життя. Найвідоміші екранізації робіт Чарльза Діккенса: «Девід Копперфілд», «Лускунчик: Різдвяна історія», «Олівер Твіст», «Крихітка Дорріт», «Посмертні записки Піквікського клубу», «Домбі і син», «Різдвяні історії». Твори Діккенса пронизані дотепністю, що вплинула на оригінальність національного характеру і способу мислення, відомого у світі як «англійський гумор».

Твори

Диккенс, Ч. Лавка древностей [Текст] : роман / Ч. Диккенс ; пер. с англ. Н. Волжиной ; предисл. Д. Урнова. - Москва : Правда, 1983. - 624 с.

Диккенс, Ч. Посмертные записки Пиквинского клуба [Текст] / Ч. Диккенс ; пер. с англ. А. В. Кривцовой, Е. Ланна. - Москва : Художественная литература, 1984. - 750 с. : ил. - (Библиотека классики. Зарубежная литература).

Диккенс, Ч. Приключения Оливера Твиста [Текст] : роман / Ч. Диккенс ; пер. с англ. А. В. Кривцовой. - Москва : Высшая школа, 1984. - 432 с.

Диккенс, Чарльз. Современная наука поимки воров [Текст] : очерк / пер. с англ. и вступ. А. Ливерганта // Иностранная литература. - 2011. - № 3. - С. 94-104 : фото.

Диккенс, Ч. Холодный дом [Текст] : роман / Ч. Диккенс ; пер. с англ. М. Клягиной-Кондратьевой ; предисл. Р. Померанцевой. - Москва : Гослитиздат, 1956. - 856 с.

Література про життя та творчість

Бовсунівська, Т. В. Чарльз Діккенс & ідеологема "стара добра Англія" [Текст] // Зарубіжна література в школах України. - 2012. - № 6. - С. 52-55. - 2012. - Бібліогр.: с. 52-54.

Гузь, О. О. Чарльз Діккенс. "Різдвяна пісня в прозі" [Текст] : [планування уроків для 6 класу] : пригоди та фантастика // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2015. - № 9. - С. 23-29.

Ефимова, Марина. Чарльз Диккенс в Америке [Текст] : рассказы / Ефимова Марина ; пер. с венг. и вступ. Татьяны Воронкиной // Иностранная литература. - 2012. - № 4. - С. 254-259.

Маленко, Александра. Чарльз Диккенс: Трудно быть классиком [Текст] : [английский писатель, романист и очеркист] // Личности. - 2013. - № 6. - С. 6-27 : фото.

Морозова, Валентина. Використання технології "Творча майстерня" на уроках зарубіжної літератури як один із чинників успішності навчання [Текст] : [досвід роботи] // Зарубіжна література в школах України. - 2016. - № 7/8. - С. 79-91 : табл. - Бібліогр.: с. 83.

"Різдвяна філософія" Чарльза Діккенса [Текст] : [до 200-річчя від дня народження англійського письменника] // Шкільна бібліотека. - 2012. - № 1. - С. 27 : портр.

Ткач, І. Аналіз твору на уроці (практикум) [Текст] : навчаємо учнів роботи з текстом // Зарубіжна література в школах України. - 2016. - № 5. - С. 41-43.

Шевченко, Тетяна. Хто він насправді - знаменитий англієць - Чарльз Діккенс? [Текст] : урок світової літератури : 10 кл. // Всесвітня література в сучасній школі. - 2013. - № 11/12. - С. 54-55.

Франція

«Ідеї не вмирають, вони інколи засинають,
але потім
прокидаються ще сильнішими»

Александр Дюма

(1802-1870)

Олександр Дюма (батько) - французький письменник, чий пригодницькі романи зробили його одним з найбільш читаних французьких авторів у світі. Також був драматургом і журналістом. З'явився на світ у невеликому містечку Вільє-Котре (Франція) 24 липня 1802 року. Його праці були переведені майже на сто мов. Працював у багатьох жанрах. Почав свою кар'єру з написання п'єс, які стали дуже популярними з самого початку. Заробив свою репутацію завдяки двом найвідомішим романів французької літератури «Граф Монте-Крісто» (1845-1846) і «Три мушкетери» (1844).

Твори

Дюма, А. Анж Питу [Текст] : роман : пер. с фр. / А. Дюма. - Київ : Злата скриня, 1993. - 432 с.

Дюма, А. Асканио [Текст] : роман / А. Дюма ; пер. с фр. А. Худадовой, Г. Еременко. - Москва : Правда, 1991. - 480 с. : ил. - (Мир приключений).

Дюма, А. Виконт де Бражелон, или Десять лет спустя [Текст] : роман : [в 3 кн.] : пер. с фр. / А. Дюма. - Москва : Эй-Ди-Лтд, 1994.

Дюма, А. Графиня де Монсоро [Текст] : роман / А. Дюма ; пер. с фр. Н. Бутыриной, В. Столбова. - Москва : Художественная литература, 1979. - 864 с.

Дюма, А. Графиня де Шарни [Текст] : роман : в 2 т. / А. Дюма ; пер. с фр. Т. Сикачевой. - Хмельницкий : Поділля, 1992-1993. - 752 с.

Дюма, А. Двадцать лет спустя [Текст] : роман : [пер. с фр.] / А. Дюма. - Москва : Эй-Ди-Лтд, 1994. - 766 с.

Дюма, А. Две Дианы [Текст] : роман / А. Дюма ; пер. с фр. А. Арго ; послесл. М. Трескунова ; ил. И. Кускова. - Москва : Правда, 1990. - 624 с. : ил.

Дюма, А. Дочь Регента [Текст] : роман / А. Дюма ; пер. с фр. и прим. Г. Берсеновой ; рис. и оформ. П. Парамонова. - Киев : Оберіг, 1993. - 378 с. : ил. - (Библиотека авантюрного романа).

Дюма, Александр. Женская война [Текст] : роман / Александр Дюма ; пер. с фр. В. М. Строева. - Харьков : Прапор, 1991. - 416 с.

Дюма, А. Жозеф Бальзамо [Текст] : роман в 2-х кн. Т. 1 : пер. с фр. / А. Дюма ; худож. В. П. Ивахненко. - Киев : Полиграфкнига, 1992. - 664 с.

Дюма, А. Изабелла Баварская [Текст] : роман / А. Дюма ; пер. с фр. Б. Вайсмана, Р. Родиной. - Санкт-Петербург : Славия, 1992. - 320 с.

Дюма, А. Королева Марго [Текст] : [роман] / А. Дюма ; пер. с фр. Е. Ф. Корша. - Санкт-Петербург : Братство, 1992. - 574 с. - (Библиотека отечественной и зарубежной классики).

Дюма, А. Наполеон [Текст] : жизнеописание / А. Дюма ; пер. с фр. О. Вайнер. - Москва : Захаров, 2005. - 237 с. : ил. - (Биографии и мемуары).

Дюма, А. Нельская башня [Текст] : сборник пьес / А. Дюма ; пер. с фр. Ю. Корнеева. - Киев : Мистецтво, 1981. - 351 с.

Дюма, А. Ожерелье королевы [Текст] : роман : [пер. с фр.] / А. Дюма. - Краснодар : Соло : Лесинвест, 1991. - 711 с.

Дюма, А. Сильвандир [Текст] : пер. с фр. / А. Дюма. - Киев : Дзвін, 1991. - 272 с.

Дюма, А. Сорок пять [Текст] : роман / А. Дюма ; [пер. с фр. А. Кулишер, Н. Рыковой]. - Харьков : Прапор, 1991. - 696 с.

Дюма, А. Сын Портоса [Текст] ; Дама с камелиями : пер. с фр. / А. Дюма ; ред. А. П. Шульга ; худож. В. Е. Петренко. - Хмельницкий : Поділля, 1993. - 446 с. : ил.

Дюма, А. Тайный заговор [Текст] : роман : пер. с фр. / А. Дюма ; ред. Т. Б. Березовская ; худож. К. А. Вечерин. - Москва : Фабула, 1991. - 430 с. : портр.

Дюма, А. Три мушкетеры [Текст] : роман / А. Дюма ; пер. з фр. В. М. Верховеня. - Харків : Фолио, 2006. - 512 с. - (Зарубіжна класика).

Дюма, А. Учитель фехтования [Текст] : [романы] ; Новеллы : пер. с фр. / А. Дюма ; [сост., вступ. ст. М. С. Трескунова ; ил. А. З. Иткин]. - Москва : Правда, 1981. - 606 с. : ил.

Дюма, А. Ущелье дьявола [Текст] ; Графиня Солсбери : романы : пер. с фр. / А. Дюма. - Тула : Арктоус : Тулбытсервис, 1993. - 495 с.

Дюма, А. Шевалье де Мезон-Руж [Текст] : роман / А. Дюма ; пер. с фр. А. Сметанкиной. - Таллин : Римол, 1991. - 320 с.

Література про життя та творчість

Александр Дюма, (24.07.1802-06.12.1870) [Текст] : [краткая биографическая справка] // 100 знаменитых писателей / Васильева Е., Пернатъев Ю. - Харків : Фолио, 2006. - С. 159-163 : фото.

Величко, А. Александр Дюма, король легкой литературы с тяжелой душой [Текст] : судьба в зеркале гороскопа // Наука и религия. - 2002. - № 11. - С. 41-42.

Вершина, Л. Г. Присутствие тайны [Текст] : урок по произведениям А. Дюма "Учитель фехтования" // Всесвітня

література та культура в навчальних закладах України. - 2005. - № 6. - С. 26-28.

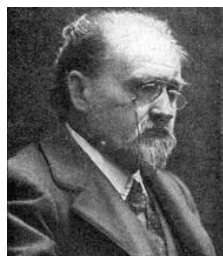
Герои Александра Дюма [Текст] // Шкільна бібліотека. - 2014. - № 3. - С. 114-118 : іл., фото.

"Д'Артаньян и три мушкетёра" [Текст] : 5 фактов о настоящем авторе - Огюсте Маке, и его соперничестве с Дюма-отцом // Шкільна бібліотека. - 2014. - № 3. - С. 111-113 : портр., іл.

Дячков, В. Свічка на штормовому вітрі [Текст] : історичний шкід // Березіль. - 2005. - № 9. - С. 53-57.

Дячков, В. Свічка на штормовому вітрі [Текст] // Дзвін. - 2005. - № 8. - С. 87-89.

Рябов, Ф. Г. История в произведениях А. Дюма [Текст] // Новая и новейшая история. - 2003. - № 1. - С. 181-191.

Франція

«Гнів є завжди поганим радником»

Еміль Золя

(1840-1902)

Еміль Золя - французький письменник, один з найзначніших представників реалізму другої половини XIX століття - вождь і теоретик так званого натуралістичного руху. Народився 2 квітня 1840 в Парижі в італійсько-французькій родині. Еміль Золя був особистістю неординарною. У ньому нез'ясовно поєднувалися глибокий реалізм - той самий, яким пронизані всі його твори, і всеосяжний романтизм, який супроводжує письменника все життя. Найбільш відомі твори: *«Черевко Парижа»* (1873), *«Пастка»* (1877), *«Жерміналь»* (1885), *«Дамське щастя»* (1883), *«Радість жити»* (1884).

Твори

Золя, Э. Дамское счастье [Текст] : роман / Э. Золя ; пер. с фр. Ю. Данилина. - Киев : Молодь, 1993. - 366 с.

Золя, Э. Западня [Текст] ; Жерминаль : романи : пер. с фр. / Э. Золя ; редкол. Л. Андреев, Г. Бердников, Г. Гоц [и др.] ; вступ.

статья А. Пузикова. - Москва : Художественная литература, 1983. - 783 с. - (Библиотека классики. Зарубежная литера).

Золя, Э. Радость жизни [Текст] ; Творчество : романы : пер. с фр. / Э. Золя. - Москва : Правда, 1986. - 671 с.

Золя, Э. Человек-зверь [Текст] : роман : пер. с фр. / Э. Золя ; ред. Н. М. Краснопольская. - Москва : Знание, 1992. - 400 с.

Література про життя та творчість

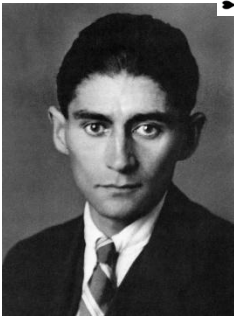
Петухова, Ольга. Эмиль Золя: "Реалист заглушил во мне поэта..." [Текст] // Личности. - 2015. - № 7. - С. 6-23 : фото.

Пронкевич, Олександр. Батько французького натуралізму [Текст] : [матеріали до уроків за творчістю Еміля Золя (1840-1902)] // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. - 2011. - № 4. - С. 39-45.

Труайя, А. Эмиль Золя [Текст] : роман-биография / А. Труайя ; пер. с фр. А. Васильковой. - Москва : Эксмо, 2005. - 736 с. : ил., портр. - (Зарубежная классика).

Фінчук, Г. В. "Революціонер в літературі" [Текст] : Е. Золя як фундатор західноєвропейського натуралізму // Зарубіжна література в школах України. - 2007. - № 2. - С. 51-54.

Художник великих, незорих полотен [Текст] : 2 квітня виповнюється 170 років від дня народження французького письменника Еміля Золя // Шкільна бібліотека. - 2010. - № 3. - С. 14-15 : портр.

(1883-1924)

Німеччина

«Щастя виключає старість. Хто зберігає здатність бачити прекрасне, той не старіє»

Франц Кафка

Франц Ка́фка — один із найвизначніших німецькомовних письменників ХХ ст., більшу частину робіт якого було опубліковано посмертно. Народився 3 липня 1883 р. у Празі (Чехія). Його твори просякнуті абсурдом і страхом перед зовнішнім світом та вищим авторитетом, вони здатні пробуджувати в читачеві відповідні почуття тривоги, що є унікальним явищем у світовій літературі. Відомі твори: «Перетворення» (1912), «Америка» (1916), «Процес» (1915), «Замок» (1922).

Твори

Кафка, Ф. Вибрані твори [Текст] : для ст. шк. віку / Ф. Франц ; пер. з нім. П. Таращука, Є. Поповича ; передм. Д. Затонського. - Київ : Генеза, 2004. - 287 с. - (Нова шкільна бібліотека) (Перлини світової літератури). – Зміст: Процес, Вирок, Перевтілення, Голодомайстер.

Кафка, Ф. Дневники и письма [Текст] : пер. с нем. / Ф. Кафка ; авт. предисл. Ю. И. Архипов. - Москва : ДИ-ДИК-ТАНАИС : Прогресс-литера, 1994. - 608 с. : ил.

Кафка, Франц. Замок [Текст] : роман / Кафка Франц ; пер. с нем. Р. Райт-Ковалевой. - Санкт-Петербург : Кристал, 2001. - 304 с. - (Новый стиль).

Кафка, Ф. Мастер пост-арта [Текст] : рассказы : пер. с нем. / Ф. Кафка ; - Санкт-Петербург : Азбука-классика, 2005. - 383 с.

Кафка, Ф. Перевтілення [Текст] = Die Verwandlung : пер. с нем. / Ф. Кафка. - Харків : Фоліо, 2006. - 185 с.

Кафка, Франц. У виправній колонії [Текст] : оповідання / пер. з нім. Олекса Логвиненко // Київ. - 2011. - № 6. - С. 157-173.

Кафка, Франц. Шакали й араби [Текст] : оповідання / пер. з нім. Олекса Логвиненко // Київ. - 2011. - № 7/8. - С. 133-135.

Література про життя та творчість

Белоножко, Валерий. Невынесенный приговор [Текст] : о Франце Кафке. Холодно и пристально : главы из книги // Иностранная литература. - 2010. - № 5. - С. 257-275.

Варикаша, Марта. Проявлення Queer-суб'єктивності у щоденнику Франца Кафки [Текст] : новий погляд на творчість Кафки // Слово і час. - 2010. - № 7. - С. 85-90. - Бібліогр.: с. 90-91.

Волощук, Е. В. Хроника странствий духа [Текст] : етюди о Франце Кафке. / Волощук Евгения Валентиновна. - Киев : Юніверс, 2001. - 144 с.

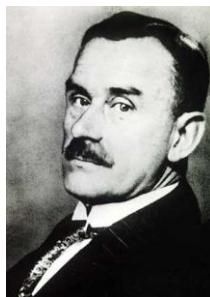
Соколова, Тетяна. Розколотий світ [Текст] : комплексна система завдань за новелою Ф. Кафки "Перевтілення" / Соколова, Тетяна // Всесвітня література в сучасній школі. - 2013. - № 6. - С. 12-16.

Німеччина

«Людина молода і стара залежно від того, якою
вона себе відчуває»

Томас Манн

(1875-1955)

Пауль Томас Манн - німецький письменник, есеїст, майстер епічного роману, лауреат Нобелівської премії з літератури (1929). Народився 1875 року в німецькому місті Любек. У своїх відомих романах *«Будденброки»* (1901), *«Чарівна гора»* (1924), *«Доктор Фаустус»* (1947), *«Йосип і його брати»* (1933-34) та численних новелах показав кризовий стан світу і людини 20 століття, моральні, духовні та інтелектуальні пошуки європейського інтелігента, ризиковане розширення меж людського досвіду, саморуйнування особистості в обмін на художні прозріння і витончені переживання.

Твори

Манн, Томас. Будденброки [Текст] : роман : пер. з нім. / Манн, Томас. - Київ : Дніпро, 1973. - 590 с.

Манн, Т. Доктор Фаустус [Текст] : життя німецького композитора Адріана Леверкюна в розповіді його приятеля / Т. Манн ; пер. з нім. Є. А. Поповича ; ред. О. В. Хатунцева ; худож. В. С. Войтович ; передм. та приміт. Д. Наливайченко. - Київ : Дніпро, 1990. - 574 с. : іл. - (Вершини світового письменства).

Манн, Т. Лотта в Веймарі [Текст] : роман / Т. Манн ; пер. с нем. Н. Ман ; худож. П. Татарников. - Ленінград : Худож. лит., 1990. - 288 с. : іл.

Манн, Т. Избранное [Текст] : в 3 т. / Т. Манн ; пер. с нем. С. Апта. - Москва : "ТЕРРА"- "TERRA", 1997. - 3 т.

Література про життя та творчість

Беркович, Евгений. Томас Манн в світлі нашого досвіду [Текст] : із майбутньої книги // Іноземна література. - 2011. - № 9. - С. 213-256.

Коваль, Н. Томас Манн: письменник марципанового міста [Текст] // Дніпро. - 2015. - № 10/12. - С. 158-163 : фото.

Неврлий, М. Лист Дмитра Чижевського до Томаса Манна [Текст] // Слово і час. - 2005. - № 5. - С. 60-63.

Маценка, Світлана. Констеляція "Бетховен-Леверкюн" у романі "Доктор Фаустус" Томаса Манна [Текст] : [аналіз образу Бетховена в його співвіднесенні з фіктивним образом композитора Леверкюна] // Слово і час. - 2016. - № 4. - С. 53-64. - Бібліогр.: с. 64.

Мельник, Віктор. У Будденброків [Текст] : [нарис про будинок родини німецьких письменників Генріха і Пауля Томаса Маннів] // Українська літературна газета. - 2016. - 5 серп. (№ 15). - С. 18-19 : фото.

Франція

«Щоб зцілити страждання, потрібно пережити його повністю»

Валентен Луї Жорж Ежен Марсель Пруст - французький письменник, новеліст і критик, представник модернізму в літературі. Здобув всесвітню популярність як автор семитомної епопеї «У пошуках втраченого часу» (1909-1927), одного з найзначніших творів світової літератури ХХ століття. Цей роман – відтворення власного життя письменника з самого дитинства. Реально прожиті життя усвідомлюється ним як «втрачений час», як марне і непотрібне життя. Пруст з великою повагою ставиться до класичної традиції французького роману ХІХ століття. Геніальність для нього полягає в індивідуальності, точності у відтворенні свого суб'єктивного світу.

Твори

Пруст, М. В сторону Свана [Текст] : роман / М. Пруст ; пер. с фр. А. А. Франковского. - Москва : АСТ : ЛЮКС, 2005. - 510 с.

Пруст, М. Пленниця [Текст] : роман / М. Пруст ; пер. с фр. Н. Любимова ; примеч. О. Волчек, С. Фокина. – Санкт-Петербург : Амфора, 1999. - 527 с. - (MILLENNIUM).

Пруст, М. Под сенью девушек в цвету [Текст] : роман / М. Пруст ; пер. с фр. Н. Любимова ; примеч. О. Волчек, С. Фокина. – Санкт-Петербург : Амфора, 1999. - 607 с. – (MILLENNIUM).

Пруст, М. Содом и Гоморра [Текст] : роман / М. Пруст ; пер. с фр. Н. Любимова ; примеч. О. Волчек, С. Фокина. – Санкт-Петербург : Амфора, 1999. - 671 с. - (MILLENNIUM).

Пруст, М. Три письма [Текст] / Марсель Пруст ; пер. с фр. Елены Баевской // Иностранная литература. - 2009. - № 3. - С. 272-281.

Пруст, М. У Германтов [Текст] : роман / М. Пруст ; пер. с фр. Н. Любимова ; примеч. О. Волчек, С. Фокина. – Санкт-Петербург : Амфора, 1999. - 665 с. - (MILLENNIUM).

Пруст, М. У пошуках утраченого часу [Текст]. [У 7 т.]. Т. 1. На Сваннову сторону : роман / М. Пруст ; пер. з фр. А. Перепадя. - Київ : Юніверс, 1997 - 366 с. : портр.

Література про життя та творчість

Боттон, А. де. Как Пруст может изменить вашу жизнь [Текст] / Боттон, А. де ; пер. с англ. В. Правосудова. - Москва : Эксмо, 2014. - 316 с. : ил. - (Мировой бестселлер).

Воронова, Мальвина. Обретенное время Марселя Пруста [Текст] : [французский писатель, эссеист и критик] // Личности. - 2012. - № 1. - С. 66-81 : фото.

Межва, Леся. "Усе, що не стосується літератури, не має для мене жодного значення" [Текст] : роман "У пошуках втраченого часу" Марсель Пруст писав 14 років - до самої смерті // Газета по-українськи. - 2016. - 5 лип. (№ 54). - С. 22 : фото.

(1898-1970)

Німеччина

«Потрібно вміти і програвати. Інакше не можна було б жити»

Еріх Марія Ремарк

Еріх Марія Ремарк (псевдонім відомого німецького письменника **Еріха Пауля Ремарка**) - видатний німецький письменник ХХ століття, представник «втраченого покоління». Народився 22 червня 1898 р. в місті Оснабрюк (Німеччина), в католицькій робітничій родині. Автор таких романів як «**На Західному фронті без змін**» (1929), «**Три товариші**» (1936), «**Тріумфальна арка**» (1945) і «**Чорний обеліск**» (1956). Його роман «**На Західному фронті без змін**» входить у велику трійку романів «втраченого покоління», виданих в 1929 році, поряд з роботами «**Прощавай, зброе!**» Ернеста Хемінгуея і «**Смерть героя**» Річарда Олдингтона.

Твори

Ремарк, Э. М. Возлюби ближнего своего [Текст] / Э. М. Ремарк ; пер. с нем. И. Шрайбера ; худож. П. Сацкий. - Москва : АСТ ; Харьков : Фолио, 1998. - 432 с.

Ремарк, Э. М. Возвращение [Текст] ; Время жить и время умирать : романы / Э. М. Ремарк ; пер. с нем. ; оформ. Ю. Боярского. - Москва : Книга и бизнес, 1992. - 509 с.

Ремарк, Э. М. Время жить и время умирать [Текст] ; Жизнь взаимы : [романы] : пер. с нем. / Э. М. Ремарк ; худож. П. С. Сацкий. - Москва : АСТ ; Харьков : Фолио, 1998. - 668 с.

Ремарк, Э. М. Искра жизни [Текст] : роман / Э. М. Ремарк ; пер. с нем. М. Рудницкого. - Москва : Вагриус, 2004. - 431 с.

Ремарк, Э. М. Жизнь взаимы [Текст] ; Тени в раю : романы / Э. М. Ремарк ; пер. с нем. Л. Черной, В. Котелкина. - Москва : АСТ : Транзиткнига, 2005. - 700 с.

Ремарк, Э. М. На западном фронте без перемен [Текст] ; Возвращение : романы / Эрих Мария Ремарк ; пер. с нем. Ю. И. Афонькина, И. А. Горкиной. - Харьков : Фолио ; Москва : АСТ, 2004. - 463 с. - (Мастера. Классика).

Ремарк, Е. М. На Західному фронті без змін [Текст] : роман / Е. М. Ремарк ; пер. з нім. Д. О. Радієнко. - Харків : Фоліо, 2008. - 255 с. : портр. - (Бібліотека світової літератури).

Ремарк, Э. М. Ночь в Лиссабоне [Текст] : [роман] ; Последняя остановка : [драма] : пер. с нем. / Э. М. Ремарк ; худож. П. Сацкий. - Москва : АСТ ; Харьков : Фолио, 1998. - 416 с.

Ремарк, Э. М. Приют грез [Текст] ; Гем ; Станция на горизонте : романы : пер. с нем. / Э. М. Ремарк. - Москва : Вагриус, 2001. - 448 с.

Ремарк, Э. М. Тени в раю [Текст] / Э. М. Ремарк ; пер. с нем. Л. Черной, В. Котельников ; худож. П. С. Сацкий. - Москва : АСТ ; Харьков : Фолио, 1998. - 448 с.

Ремарк, Е. М. Три товариші [Текст] : роман / Е. М. Ремарк ; пер. з нім. Д. Радієнко. - Харків : Фоліо, 2007. - 430 с.

Ремарк, Е. М. Триумфальная арка [Текст] : роман : пер. с нім. / Е. М. Ремарк ; передм. Д. Затонського. - Харків : Фоліо, 2006. - 413 с. : портр.

Ремарк, Э. М. Черный обелиск [Текст] / Э. М. Ремарк ; пер. с нем. В. Станевич ; худож. П. С. Сацкий. - Москва : АСТ ; Харьков : Фолио, 1998. - 480 с.

Література про життя та творчість

Доценко, Е. Ю. Социально-философские идеи в творчестве Э. М. Ремарка [Текст] // Грані. - 2009. - № 3. - С. 42-48. - Бібліогр.: с. 48.

Семків, Володимир. Ремарка про ремарка [Текст] : 110 років від дня народження відомого німецького письменника // Україна молода. - 2008. - 24 черв. (№ 115). - С. 15.

Таратута, С. Л. Тема потерянного поколения в романе Э. М. Ремарка "Три товарища" [Текст] // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2011. - № 3. - С. 28-31.

Хом'як, Т. В. Світові війни очима Е. М. Ремарка [Текст] // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2005. - № 6. - С. 29-31.

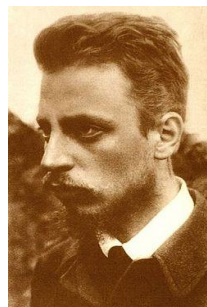
Эрих Мария Ремарк (22.06.1898-25.09.1970) [Текст] : [биография] // 100 знаменитых писателей / Васильева Е., Пернатьев Ю. - Харків : Фолио, 2006. - С. 320-323.

Австрія

«...найбільше завдання у відносинах двох людей полягає в тому, що кожному з них слід охороняти самотність іншого»

Райнер Рільке

(1875-1926)

Райнер Марія Рільке - один з найвпливовіших поетів-модерністів ХХ століття. Народився в Празі 4 грудня 1875 р. в родині чиновника. Перший етап творчості був пов'язаний з

широким художнім осмисленням категорії «Бог», під якою поет розумів «все буття» в його постійному становленні. У ліричних і прозових творах цього періоду спостерігаються символістські тенденції. Упродовж другого періоду важливою складовою була концепція творчості, втілена в образі Орфея - «посередника» між царствами життя та смерті, який стверджує їхню єдність та цілісність. Широке використання здобутків античної культурної традиції наближає Рільке до плеяди поетів-«неокласиків». Автор збірок поезій «Книга картин» (1902), «Книга годин» (1905), «Нові вірші» (1907–1908), «Дуїнянські елегії» і «Сонети до Орфея» (1923), єдиного прозового твору «Нотатки Мальте Лявридса Бригге» (1910).

Твори

Рільке, Райнер Марія. Книга образів [Текст] : пер. с нем. / Рільке Марія Райнер. - Санкт-Петербург : Терція : Кристалл, 1999. - 448 с. - (Бібліотека мирової літератури).

Рільке, Р. М. Письма 1926 года [Текст] : пер. с нем. / Р. М. Рільке, Б. Л. Пастернак, М. И. Цветаева ; [худож. А. Бегак]. - Москва : Книга, 1990. - 256 с. : фото.

Рільке, Р. М. Нотатки Мальте Лявридса Бригге [Текст] : роман / Р. М. Рільке ; пер. з нім. Ю. Прохаська. - Київ : Грані-Т, 2010. - 296 с.

Література про життя та творчість

Киян, Тетяна. Україна та її історія очима австрійського письменника [Текст] : урок за оповіданням Р. М. Рільке "Пісня про правду" : 7 клас // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. - 2011. - № 11/12. - С. 35-37.

Курбатов, С. Харизма Рільке [Текст] : Орфей в аду постмодернізму // Дзеркало тижня. - 2006. - 5-18 серп. (№ 30). - С. 18.

Мойсієнко, Анатолій. "Осінній день" [Текст] : [Р. М. Рільке в Україні] // Зарубіжна література. - 2006. - число 37 (жовт.). - С. 20-23.

Райнер Марія Рільке, (04.12.1875-29.12.1926) [Текст] : [краткая биографическая справка] // 100 знаменитых писателей / Васильева Е., Пернатъев Ю. - Харків : Фолио, 2006. - С. 324-329.

Семенюк, Олена. "Так співати вміє лише Орфей" [Текст] : урок з вивчення поезії Райнера Марії Рільке, 11 клас // Зарубіжна література в школах України. - 2010. - № 10. - С. 43-47 ; сх., мал. - Бібліогр.: с. 47. - Додаток: с. 47.

Стріха, Максим. Поет і його перекладач [Текст] : ["Сто поезій " Райнера Марії Рільке в перекладах Мойсея Фішбеяна] // Всесвіт. - 2013. - № 3/4. - С. 226-231 : фото.

"Як мало слів для всебуття..." [Текст] : духовний і мистецький світ Райнера Марії Рільке // Зарубіжна література. - 2008. - верес. (№ 35). - С. 1-16.

Франція

"Не забувай, ти назавжди у відповіді за всіх, кого приручив"

Антуан де Сент-Екзюпері

(1900-1944)

Антуан де Сент-Екзюпері — видатний французький письменник, поет і професійний льотчик, класик світової літератури. Народився 29 червня 1900 р. у французькому місті Ліоні, в сім'ї провінційного дворянина. Письменник і льотчик у його особі єдині і нерозривні, тому він став дивовижною, незвичайною людиною. Одним із найвідоміших творів письменника став його автобіографічний роман **"Планета людей"** - синтез репортажу та філософського есе. У свідомості своїх сучасників французький письменник залишився "садівником у пустелі життя", який турботливо і завбачливо розкриває у людині її кращі можливості, вчить мріяти, любити добро, вибудовувати гідне людини життя. Книги французького льотчика і всесвітньо відомого письменника перекладено багатьма мовами.

Твори

Сент-Екзюпері, А. де. Избранное [Текст] / Сент-Екзюпері А. де ; пер. с фр. Н. Гиль, Д. Кузьмина ; коммент. Д. Кузьмина. - Ростов-на-Дону : Феникс, 2000. - 384 с. : ил. - Коммент.: с.357-379.

Сент-Екзюпері, А. де. Избранное [Текст] : пер. с фр. / Сент-Екзюпері А. де. - Кишинев : Лумина, 1976. - 224 с

Сент-Екзюпері, А. де. Маленький принц [Текст] : повість / Сент-Екзюпері А. де ; пер. з фр. Л. Кононовича ;. - Львів : Кальварія, 2007. - 96 с. : іл. - 3 акварелями автора.

Сент-Екзюпері, Антуан де. Ночной полет [Текст] ; Планета людей ; Военный летчик ; Письмо заложнику ; Маленький принц : пер. с фр. / Сент-Екзюпері Антуан де ; коммент. Р. Грачева. - Москва : Правда, 1979. - 336 с. : ил.

Сент-Екзюпері, А. де. Планета людей [Текст] : романы, повести, сказка : пер. с фр. / А. Сент-Екзюпері. - Москва : ЭКСМО-Пресс, 2001. - 576 с. - (Зарубежная классика. XX век).

Література про життя та творчість

Антуан де Сент-Екзюпері, (22.06.1900-31.07.1944) [Текст] : [краткая биографическая справка] // 100 знаменитых писателей / Васильева Е., Пернатъев Ю. - Харків : Фолио, 2006. - С. 345-349.

Гороховська, Лідія. Загибель Антуана де Сент-Екзюпері передбачила ворожка [Текст] : він одружився на вдові і не мав дітей // Газета по-українськи. - 2010. - 25 черв. (№ 93). - С. 18 : фото.

Козієва, В. В. Подорож Маленького Принца до Країни літературних героїв [Текст] // Зарубіжна література в школах України. - 2014. - № 5. - С. 54-55.

Скородід, Тетяна. Від екології природи до екології душі [Текст] : А. де Сент-Екзюпері "Маленький принц" // Зарубіжна література. - 2007. - трав. (№ 17). - С. 8-10.

Форсюк, Валентина. Пошуки істини у філософських притчах "Маленький принц" А. де Сен-Екзюпері та "Алхімік" П. Коельо [Текст] : матеріали до компаративного уроку з

Франція

(1783-1842)

«Намагатися бути самим собою - єдиний засіб мати успіх»

Стендаль

Фредерік Стендаль (Анрі-Марі Бейль) - один з видатних французьких письменників XIX століття Анрі Бейль творив під псевдонімом Фредеріка Стендаля. Стендаль народився 23 січня 1783 року в Греноблі, у родині багатого адвоката. В літературу XIX століття Стендаль вносить бойовий дух століття, віру в розум, культ сильних пристрастей. Стендаль відомий своїм глибоким аналізом психології персонажів і сухим, реалістичним стилем викладу. Причина світової слави Стендаля в тому, що він дуже проникливо розкриває головні риси своєї сучасності, протиріччя, що її роздирають. Найбільш відомі твори: *"Історія живопису в Італії"*, *"Прогулянки по Риму"* (1829), *"Італійські хроніки"* (1839), *"Пармська обитель"* (1839-1846), *"Расин і Шекспір"* (1823), *"Ваніна Ваніні"* (1829), *"Червоне і чорне"* (1830). Твори Стендаля актуальні і сьогодні, тому що вони вчать людину прагнути кращого, боротися, не миритися з несправедливістю.

Твори

Стендаль. Життєописання Гайдна, Моцарта і Метастазіо [Текст] ; Життя Россіні : пер. с фр. / Стендаль ; авт. послесл. Б. Реізів ; примеч. И. И. Соллертинського. - Москва : Музыка, 1988. - 640 с.

Стендаль. Життя Россіні [Текст] / Стендаль ; пер. с фр. А.М. Шадріна. - Киев : Музична Україна, 1985. - 348 с.

Стендаль. Італійські хроніки [Текст] ; Життя Наполеона : пер. с фр. / Стендаль ; примеч. Б. Реізова, А. Молока ; ил. В. Лукашова. - Москва : Правда, 1988. - 528 с. : іл.

Стендаль. Люсьєн Левен (Красное и белое) [Текст] : [роман] / Стендаль ; пер. с фр. Б. Лифшица ; вступ. ст. С. Великовського ; ил. А. Саркіяна. - Москва : Правда, 1985. - 672 с.

Стендаль. Пармська обитель [Текст] / Стендаль ; пер. с фр. Н. Немчиной. - Москва : Правда, 1981. - 432 с.

Стендаль. Червоне і чорне [Текст] : роман / Стендаль ; пер. з фр. Д. Паламарчука ; передм. Т. Якимович ; прим. Б. Буніч-Ремізова. - Харків : Фолио, 2013. - 512 с. - (Шкільна бібліотека української та світової літератури).

Література про життя та творчість

Подупейко, Світлана. Обличчя кохання [Текст] : за романом Ф. Стендаля "Червоне і чорне", 10 клас // Зарубіжна література. - 2007. - серп. (№ 31). - С. 21-22.

Стендаль, (23.01.1783-23.03.1842) [Текст] : [краткая биографическая справка] // 100 знаменитых писателей / Васильева Е., Пернатьев Ю. - Харків : Фолио, 2006. - С. 371-375.

Чечетіна, Л. А. Система уроків з вивчення роману Ф. Стендаля "Червоне і чорне" [Текст] // Зарубіжна література в школах України. - 2010. - № 9. - С. 58-63 : сх.

(1811-1863)

«Світ - це дзеркало, яке показує кожній людині його власне відображення»

Теккерей

Вільям Мейкпіс Теккерей — англійський письменник-сатирик. Народився в Індії, у родині значного колоніального чиновника. У своїх творах він зумів показати занадто багато не лише про свою епоху і сучасне йому суспільство, а й про життя, моральну природу людини, про рух часу. Соціальний викривач, сатирик і філософ злилися в ньому в єдине. Тонко і переконливо показав, як війна, буржуазна конкуренція, конфлікти в різних сферах соціально-політичного життя впливали на внутрішній світ і поведінку людини. Найбільш відомі твори: *«Ярмарок марнославства»* (1848), *«Історія Пенденніса»* (1848-1850), *«Історія Генрі Есмонда»* (1852), *«Ньюкоми»* (1855), *«Вірджинці, але повість із життя минулого століття»* (1857-1859).

Твори

Теккерей, В. М. Ярмарок Суети [Текст] : роман без героя / Вільям Теккерей ; Інститут літератури ім Т. Г. Шевченка Національної академії наук України ; пер. з англ. О. Сенюк ; [передм. та прим. К. Шахової]. - Харків : Фоліо, 2003. - 397 с. - (Бібліотека світової літератури).

Теккерей, В. М. Ярмарок Суети [Текст] : роман без героя / Вільям Мейкпіс Теккерей ; пер. з англ. Ольги Сенюк ; [передм. Кіри Шахової]. – Київ : Вид-во при КДУ ВО «Вища школа», 1983. – 624 с.

Теккерей, У. *Виргинцы* [Текст] : роман : у 2 т. / Уильям Теккерей ; [пер. с англ.: И. Гуровой, Т. Озерской ; коммент. Г. Шейнмана]. - Москва : Правда, 1991. – 2 т.

Теккерей, У. М. *Собрание сочинений* [Текст] : в 12 т. : пер. с англ. / Теккерей, У. М. - Москва : Худож. лит., 1974-1980. - 12 т.

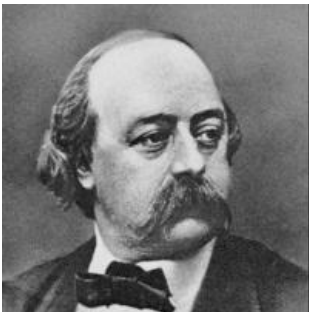
Теккерей, У. М. *Творчество* [Текст] ; *Воспоминания* ; *Библиографические разыскания* : пер. с англ. / У. М. Теккерей ; сост. Е. Ю. Гениева ; М. Н. Шишлиной. - Москва : Книжная палата, 1989. - 488 с. : ил.

Література про життя та творчість

До ювілею Вільяма Теккерей [Текст] : [18 липня - 205 років від дня народження Вільяма Теккерей // Шкільна бібліотека. - 2016. - № 6. - С. 8 : портр.

Теккерей в воспоминаниях современников [Текст] / сост., науч. Подгот. Текста, вступ. Ст. Е. Гениевой. – Москва : Худож. лит., 1990. – 527 с. – (Серия литературных мемуаров).

Уильям Мейкпис Теккерей, (18.07.1811-24.12.1863) [Текст] // 100 знаменитых писателей / Васильева Е., Пернатъев Ю. – Харьков : Фолио, 2006. - С. 391-395.

(1821-1880)

Франція

«Серце - це багатство, яке не можна продати і не можна купити, а можна тільки подарувати»

Гюстав Флобер

Гюстав Флобер - видатний французький письменник, майстер витонченого психологічного аналізу. Його творчість - це

своєрідний місток, який поєднав бальзаківсько-стендалівський етап розвитку реалізму першої половини XIX століття та період натуралізму, представлений у другій половині XIX століття школою Е. Золя. Народився 12 грудня 1821 у Руані (Франція) у буржуазній сім'ї. Флобер вражав оточуючих своїм раннім духовним розвитком і зрілістю міркувань про світ. Багато працював над стилем своїх творів, висунувши теорію «точного слова». Найбільш відомий як автор романів «**Мадам Боварі**» (1856) та «**Саламбо**» (1862).

Твори

Флобер, Г. Воспитание чувств [Текст] : роман / Г. Флобер ; пер. с фр. А. Федорова ; редкол. : Л. Андреев [и др.] ; предисл. и коммент. С. Брахман ; ил. М. Майофиса. - Москва : Художественная литература, 1989. - 399 с. : ил. - (Библиотека классики. Зарубежная литература).

Флобер, Г. Госпожа Бовари. Воспитание чувств [Текст] : пер. с фр / Г. Флобер. - Москва : Художественная литература, 1971. - 736 с. : ил., портр. - (Библиотека всемирной литературы. Серия вторая ; т. 120).

Флобер, Г. Пані Боварі [Текст] ; Проста душа ; Іродіада : роман та повісті : пер. з фр. : для ст. шк. віку / Г. Флобер ; передм. Д. Наливайка. - Київ : Веселка, 2006. - 399 с. : іл. - (Шкільна бібліотека).

Флобер, Г. Саламбо [Текст] : роман / Г. Флобер ; пер. с фр. Н. Минского. - Ленинград : Лениздат , 1988. - 271 с. - Примеч.: с. 267-270.

Література про життя та творчість

Гюстав Флобер, (12.12.1821-8.05.1880) [Текст] // 100 знаменитих писателів / Васильєва Е., Пернат'єв Ю.- Харків : Фолио, 2006. - С. 437-441.

Наливайко, Д. С. Великий майстер художньої прози [Текст] : літературний портрет Гюстава Флобера / Д. С. Наливайко. - Київ : Веселка, 2004. - 21 с. - (Урок літератури).

Фінчук, Г. В. Любов і ненависть Гюстава Флобера [Текст] // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2008. - № 4. - С. 21-24.

(1881-1942)

Австрія

«Людина відчуває сенс і мету власного життя,
лише коли усвідомить, що потрібна іншим»

Стефан Цвейг

Стефан Цвейг - австрійський критик, автор безлічі новел і белетристичних біографій. Народився 23 лютого 1881 р. в родині багатого єврейського неогоціанта, власника текстильної мануфактури. Цвейг створив і детально розробив свою власну модель новели. Драми розігруються у лічені години, але це завжди головні моменти життя, коли відбувається випробування особистості, перевіряється здатність до самопожертви. Серцевиною кожної розповіді Цвейга стає монолог, який герой вимовляє в стані афекту. Цвейг нерідко писав на межі документалістики та мистецтва, створивши захопливі біографічні розповіді про Ф. Магеллана і Марію Стюарт, Еразма Роттердамського й О. де Бальзака. Відомі твори: «Амок» (1922), «Сум'ятиця почуттів» (1927), «Шахова новела» (1941), «Марія Стюарт» (1935), «Тріумф і трагедія Еразма Роттердамського» (1934), «Нетерпіння серця» (1938).

Твори

Цвейг, С. Вчорашний мир [Текст] : пер. с нем. / С. Цвейг ; ред. И. Е. Голик ; худож. И. Г. Сальникова ; предисл. Д. Затонского ; вступ. стаття К. Федина. - Москва : Радуга, 1991. - 544 с. : портр.

Цвейг, С. Мария Антуанетта [Текст] : портрет ordinary характера / С. Цвейг ; пер. с нем. и примеч. Л. М. Миримова ; авт. предисл. П. П. Черкасов. - Москва : Мысль, 1980. - 495 с. : ил.

Цвейг, С. Мария Стюарт [Текст] / С. Цвейг ; пер. с нем. Р. Гальпериной ; предисл. Б. Сучкова ; ил. В. Лукашова. - Москва : Правда, 1989. - 400 с. : ил. - (Библиотека зарубежной классики).

Цвейг, Стефан. Нетерпение сердца [Текст] [роман] ; Исторические миниатюры из цикла "Звездные часы человечества" : пер. с нем. / Стефан Цвейг ; послесл. Ю. Архипова ; ил. А. Ляшенко. - Москва : Правда, 1988. - 416 с. : ил.

Цвейг, С. Новели [Текст] = Novellen : пер. с нем. / С. Цвейг ; худож.-оформ. Б. П. Бублик, С. И. Правлюк. – Вид. з парал. текстом. - Харків : Фолио, 2006. - 223 с.

Цвейг, Стефан. Новеллы [Текст] : пер. с нем. / Цвейг Стефан. – Москва ; Одесса : Эльф-Два Слона, 1992. - 430 с.

Цвейг, С. Подвиг Магеллана [Текст] / С. Цвейг ; пер. с нем. А. С. Кулишер ; послесл. Е. И. Нечепорука ; худож. Л. А. Соколов. - Симферополь : Таврия, 1988. - 224 с. : ил. - (Морская библиотека ; кн. 57).

Цвейг, С. Три мастера [Текст] : триумф и трагедия Эразма Роттердамского / С. Цвейг ; пер. с нем. Л. Копелев, Ф. Зайбель, П. Бернштейн. - Москва : Республика, 1992. - 286 с.

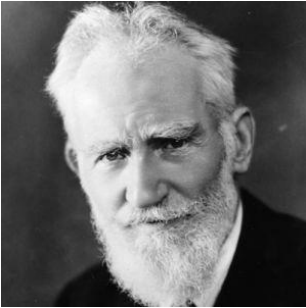
Цвейг, Стефан. Три певца своей жизни: Казанова, Стендаль, Толстой [Текст] / Цвейг Стефан ; пер. с нем. И. С. Бернштейн, В. А. Зоргенфрей ; сост. коммент. А. Лаврова, С. Ошеров, Е. Салынская. - Москва : Республика, 1992. - 367 с.

Література про життя та творчість

Матюшкіна, Тетяна. Жанр новели у світовій літературі [Текст]: [компаративне вивчення творів різних національних літератур] // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. - 2012. - № 6. - С. 2-13. - Бібліогр.: с. 9-10.

Стефан Цвейг, (28.11.1881-23.02.1942) [Текст] // 100 знаменитих писателів / Васильєва Е. К., Пернат'єв Ю. С. - Харків : Фолио, 2006. - С. 464-468.

(1856-1950)

Ірландія

«Ми не маємо права споживати щастя, не
роблячи його»
Б. Шоу

Джордж Бернард Шоу — видатний ірландський, англійський письменник, прозаїк, драматург, музичний і театральний критик, громадський діяч, лауреат Нобелівської премії з літератури (1925). Народився у Дубліні (Ірландія) 26 липня 1856 р. Разом із Г. Ібсеном і А. Чеховим був «батьком» гостро соціальної, інтелектуальної драми, «драми ідей». Другий за популярністю (після Шекспіра) англомовний драматург. Зробив неоціненний внесок у англійську і світову драматургію. Відомий також своєю дотепністю і прихильністю соціалістичним поглядам. На українській сцені вперше ставив п'єси Шоу Лесь Курбас у «Молодому театрі» («Кандіда», 1918) й Театрі ім. Т. Шевченка («Учень диявола», 1922); пізніше в Театрі ім. І. Франка були виставлені «Свята Йоанна» (1924) й «Учень диявола» (1948).

Твори

Шоу, Б. Автобіографіческие заметки [Текст] ; Статті ; Письма : сборник : пер. с англ. / Б. Шоу ; ред. В. Кузьмина ; худож. И. Г. Сальникова ; послесл. А. Образцовой ; коммент. Ю. Фридштейна. - Москва : Радуга, 1989.

Шоу, Б. Избранные пьесы [Текст] : пер. с англ. / Бернард Шоу. - Москва : Рипол классик, 1999. - 944 с. - (Бессмертная библиотека).

Шоу, Б. Избранные пьесы [Текст] : пер. с англ. / Бернард Шоу. - Москва : Просвещение, 1986. - 256 с.

Шоу, Б. Ночная прогулка [Текст] ; В двух лицах... ; Путешествие в эпицентр ; Свет былого : [романы : пер. с англ.] / Боб Шоу. - [Москва] : [АСТ], [1993]. - 479 с. - (Современная фантастика) (Координаты чудес - 8).

Шоу, Б. Пигмалион [Текст] : пьесы / Б. Шоу ; пер. с англ. В. Бабкова, Е. Голышевой, Б. Изакова. – Санкт-Петербург : Азбука-классика, 2007. - 444 с.

Література про життя та творчість

Клейменова, Ольга. Безвредное чудовище [Текст] : [150 лет со дня рождения Джорджа Бернарда Шоу] // Киевские Ведомости. - 2006.-22 июл. (№ 152). - С. 14.

Людина без меж [Текст] : [26.07 - 160 років від дня народження Джорджа Бернарда Шоу] // Шкільна бібліотека. - 2016. - № 6. - С. 11 : фото.

Мойсеїв, Ігор. Подвоєння і "зцілення" в Бернарда Шоу [Текст] : за п'єсою "Пігмаліон", 10 клас // Зарубіжна література. - 2007. - лют. (№7/8). - С. 22-27.

Показчик авторів та назв творів

А

Александр Дюма, (24.07.1802-6.12.1870).....	44
Андерсен Г. К.	28, 29
Андрущенко Юлія.....	39
Антуан де Сент-Экзюпери, (22.06.1900-31.07.1944).....	56
Астрид Линдгрэн, 14.11.1907).....	23

Б

Багратион-Мухранская К. В.	35
Байдалова Юлія	37
Байрон Дж. Г.	30, 31
Бальзак О. де	32, 33
Белоножко Валерий	47
Беркович Евгений	48
Бернс Р.	34, 35
Бовсунівська Т. В.	41
Боттон А. де	50
Брауде Л. Ю.	29

В

В глубинах перевода.....	37
Варикаша Марта	47
Величко А.	44
Веселі шибеники Астрід Ліндгрєн, або За що люблять Карлсона?	23
Вершина Л. Г.	44
Відьядхар Сурадждпрасад Найпол	7
Волощук Е. В.	47
Воронова Мальвина	50

Г

Гао Сінцзянь	6
Гейне Г.	36
Гелемб'юк К.	31, 35
Генрих Гейне, (13.12.1797-17.02.1856)	37
Гессе Герман	12, 13
Голодник Валентина	31
Голсуорсі Дж.	14, 15
Гончаренко Елла	17
Гороховська Лідія	56
Гражданская З. Т.	15
Гренбек Б.	29
Гудиря Людмила	19
Гузь О. О.	19, 41
Гуцол В. П.	23
Гюго В.	38,39

Д	
До ювілею Вільяма Теккерея	60
"Д'Артаньян и три мушкетёра"	44
Дамы сердца Оноре де Бальзака	33
Дениско Наталія	33
Дець Н.	35
Джеймс Джойс, (2.02.1882-13.01.1941)	17
Джойс Джеймс	16,1 7
Джон Голсуорси, (1867-1933)	15,16
Диккенс Ч.	40, 41
Доценко Е. Ю.	52
Дубинянская Яна	31, 35
Дюма А.	42, 43, 44
Дячков В.	44
Е	
Ефимова Марина	41
Є	
Єлінек Е.	8
З	
Затонський Д. В.	33
Золя Э.	45
И	
Ионкис Г. Э.	33
І	
Іщенко Віктор	37
К	
Капітоненко Н. Ю.	29
Кafka Ф.	46, 47
Кашуба Є. І.	37
Керрол Л.	18, 19
Киян Тетяна	54
Клейменова Ольга.....	65

Кобилякова Ганна	13
Коваль Н.	48
Кожукало Наталія	19
Козієва В. В.	56
Козій Ольга	27
Коллінз Джеккі	20, 21
Коломієць Зоя	39
Косогова Т. И.	29
Краснік О.	19
Кудрявцев М.	39
Курбатов С.	54
Курилко А.	23, 27

Л

Лессінг Д.	10, 11
Лисенко В. М.	19
Ліндгрєн А.	21, 22, 23
Логвін Г.	37
Людина без меж	65

М

Макарова Г. І.	29
Малєнко Алєксандра	41
Манн Томас	48
Матюшкіна Тєтяна	63
Мацєнка Світлана	48
Межва Лєся	50
Мєльнїк Віктор	49
Мєльнїк О. В.	31
Мєтерлінк Морїс	24, 25
Мойсєїв Ігор	65
Мойсїєнко Анатолїй	54
Мїшук Віктор	25
Морїс Мєтерлінг, (1862-1949)	25
Морозова Валєнтїна	41
Моруа А.	33
Мозм У. С.	16

Н

Назарець В.	25
Наливайко Д. С.	61
Не стало Доріс Лессінг	11
Неврлий М.	48
Ніколенко Ольга	19, 23, 31

О

Орлова Людмила	39
---------------------	----

П

Павлова Нина	14
Петухова Ольга	45
Пинтер Гарольд	9, 10
Пітерська О.	23
Подупейко Світлана	58
Порошенко Д. І.	11
Поэзия английского романтизма	31
Пронкевич Олександр	46
Пруст М.	49, 50
Пузий Владимир	14

Р

Райнер Мария Рильке, (04.12.1875-29.12.1926)	54
Ремарк Э. М.	51, 52
"Різдвяна філософія" Чарльза Діккенса	41
Рільке, Р. М.	53, 54
Ряба З. В.	29
Рябов Ф. Г.	44

С

Секіріна Валентина	37
Семенюк Олена	54
Семкив Володимир	52
Сент-Экзюпери, А. де	55, 56
Сиприо П.	33
Скородід Тетяна	56
Соколец Ф. Б.	31
Соколова Тетяна	47
Сорока Інна	39

Стендаль	57, 58
Стендаль, (23.01.1783-23.03.1842)	58
Стефан Цвейг, (28.11.1881-23.02.1942)	63
Столярчук Іван	11
Стріха Максим	54
Сутула О. В.	31

Т

Таратута С. Л.	52
Татаринів В. Е.	34
Теккерей в воспоминаниях современников	60
Теккерей В. М.	59, 60
Тихоненко С. О.	27
Ткач І.	41
Ткаченко Сергій	39
Толкін Дж. Р. Р.	26, 27
Толокольнікова Катерина	23
Торос Ярослава	11
Трибой Олена	39
Труайя А.	46

У

Уильям Мейкпис Теккерей, (18.07.1811-24.12.1863)	60
---	----

Ф

Фінчук Г. В.	46, 61
Флобер Г.	60, 61
Форсюк Валентина	56
Фульд Вернер	34

Х

Хом'як Т. В.	53
Художник великих, неозорих полотен	46

Ц

Царук О. Я.	29
Цвейг С.	62, 63
Цедрак Як	8

Ч

Чечетіна Л. А.	58
Ш	
Шарговська Олена	6, 7,
Шахова Кіра	14
Шведська Академія вибирає австрійку Ельфріду Єлінек	9
Шевченко Тетяна	41
Шкаруба Л. М.	19
Шкляр Л. Є.	7, 10, 16
Шоу Б.	64, 65
Шпиталь Анатолій	11
Штанько Олена	29
Штейнбук Фелікс	9
Э	
Эрих Марія Ремарк (22.06.1898-25.09.1970)	53
Ю	
Юхименко К. М.	27
Я	
"Як мало слів для всебуття..."	54
Янкович О. В.	37

Показчик географічних назв

Австрія	8, 53, 62
Бельгія	24
Велика Британія	7, 9, 10, 14, 18, 20, 26, 30, 40, 59
Данія	28
Ірландія	16, 64

Німеччина	12, 36, 46, 48, 51
Франція	6, 32, 38, 42, 45, 49, 55, 57, 60
Швеція	21
Шотландія	34